

Kaupunginvaltuusto

Aika 16.06.2026 klo 18:00 -**Paikka** Kaupungintalo, 9. kerros, valtuustosali**Käsiteltävät asiat**

Asia	Otsikko	Sivu
45	Laillisuus ja päätösvaltaisuus	4
46	Pöytäkirjan tarkastus	5
47	Arviointikertomus 2025	6
48	Kemin kaupungin vuoden 2025 tilinpäätös, tilintarkastuskertomus ja vastuuvapaudesta päättäminen	9
49	TA 2027 ja TS 2028-2030 raami ja laadintaohje	14
50	Kiinteistö Oy Itätuulen aravalainojen muutokset	15
51	IceBreaking Company Oy:n rahoitusjärjestelyt	17
52	Lumilinnan matkailualueen asemakaavamuutos	21
53	Esitys erityisen kuntajakoselvityksen käynnistämisestä	25
54	HYTETU-yhteistyön toimivuus Lapissa - erillisraportti	37
55	Hyvän työkäyttämisen opas	40
56	Jenni Kurjen eroilmoitus luottamustoimista	42
57	Valtuutettu James Nevalan ja viiden muun valtuutetun aloite: Kemin Liikuntapaikat Oy:n osakeanti ja omistuspohjan laajentaminen	43
58	Valtuutettu Joni Määtän ja neljän muun valtuutetun aloite: Peurasaaren koirapuisto turvallisemmaksi kaikenkokoisille koirille	46

Kaupunginvaltuusto

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Adolfsen Matti	Jäsen	
	Alamommo Jaakko	Jäsen	
	Alamommo Mikko	Jäsen	
	Alasaarela Miia	Jäsen	
	Ekorre Sari	Jäsen	
	Helske Kalle	Jäsen	
	Hepola Liisa	Jäsen	
	Herrala Jukka	Jäsen	
	Huusko Kalle	Jäsen	
	Hyötylä Pirita	Jäsen	
	Härkönen Heikki	Jäsen	
	Ikäläinen Jukka	Jäsen	
	Jestilä Teija	1. varapuheenjohtaja	
	Järvelä Viivi	Jäsen	
	Kallinen Petri	Jäsen	
	Koivulehto Mikko	Puheenjohtaja	
	Korrensalo Sisko	Jäsen	
	Kourula Tuire	Jäsen	
	Kunnari Jukka	Jäsen	
	Kuoppala Janne	Jäsen	
	Laitinen Marja-Leena	2. varapuheenjohtaja	
	Lescelius Marko	Jäsen	
	Määttä Joni	Jäsen	
	Määttä Sanna	Jäsen	
	Nevala James	Jäsen	
	Paananen Tuomas	Jäsen	
	Pehkonen Pirkko	Jäsen	
	Peurasaari Hannu	Jäsen	
	Piiparinen Mika	Jäsen	
	Puro Juha	Jäsen	
	Sihlman Sanna	Jäsen	
	Tuokila Eero	Jäsen	
	Vahtola Katja	Jäsen	
Virsunen-Koivulehto Johanna	Jäsen		
Zerni Sami	Jäsen		
Heiskanen Päivi	Varajäsen		
Juvonen Kai	Varajäsen		
Korvela Outi	Varajäsen		
Kumpula Anniina	Varajäsen		
Ketola Arja	Edustaja, vanhus- ja vammaisneuvosto		
Naapanki Eeli	Edustaja, nuorisovaltuusto		
Muu	Grönvall Mika	Ympäristöjohtaja	
	Heberg Katri	Talouspäällikkö	
	Heikka Kimmo	Elinvoimajohtaja	
	Hulkkonen Piia	Hyvinvointijohtaja	
	Koskela Jani	Henkilöstöpäällikkö	
	Lindberg Kristian	Kaupunginjuristi	
	Ruotsalainen Matti	Kaupunginjohtaja	
	Vilén Jukka	Hallinto- ja kehitysjohtaja	

Laapotti Timo

ICT-asiantuntija, kokouksen
tekninen tuki

Poissa

Auvinen Sari
Haapa Raija
Tiensuu Leena
Tiitinen Pekka

Kaupunginvaltuusto

16.06.2026

45

Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kaupunginvaltuusto 16.06.2026

Kutsu valtuuston kokoukseen on julkaistu yleisessä tietoverkossa sekä kaupungin sosiaalisessa mediassa 10.6.2026 eli neljä päivää ennen kokousta.

Kokouskutsu ja esityslista on toimitettu valtuutetuille ja kaupunginhallituksen jäsenille 11.6.2026 eli hallintosäännön 101 §, 102 § ja 103 § mukaisesti.

Seuraavat valtuutetut ovat ilmoittaneet olevansa estyneitä saapumasta valtuuston kokoukseen, minkä johdosta kokoukseen on kutsuttu varajäsen:

Esteen ilmoittanut:

Leena Tiensuu
Pekka Tiitinen
Sari Auvinen
Raija Haapa

Kutsuttu varajäsen:

Päivi Heiskanen
Anniina Kumpula
Outi Korvela
Kai Juvonen

Päätösehdotus

Todetaan kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Kaupunginvaltuusto

16.06.2026

46

Pöytäkirjan tarkastus

Kaupunginvaltuusto 16.06.2026

Julkisessa kokouskutsussa on ilmoitettu, että **pöytäkirja** on yleisön nähtävänä **yleisessä tietoverkossa** torstaina **18.6.2026**.

Pöytäkirjan tulee olla tarkastettu ja sähköisesti allekirjoitettu keskiviikkona 17.6.2026 klo 15.00 mennessä.

Päätösehdotus

Valitaan pöytäkirjan tarkastajiksi Marko Lescelius ja Sanna Määttä, varalle James Nevala ja Tuomas Paananen.

Päätös

Tarkastuslautakunta	§ 26	20.04.2026
Tarkastuslautakunta	§ 31	04.05.2026
Tarkastuslautakunta	§ 35	25.05.2026
Kaupunginvaltuusto		16.06.2026

47

Arviointikertomus 2025

Tarkastuslautakunta 20.04.2026 § 26

Valmistelu

Kaupunkitarkastaja Maria Vaittinen puh. 040 184 1970

Tarkastuslautakunta laatii Kuntalain 121 §:n mukaisen arviointisuunnitelman ja antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä.

Lautakunnan jäsenet ovat ilmaisseet toivomuksensa työpajamuotoisen työmenettelyn jatkamiseksi arviointikertomuksen 2025 laadinnassa. Tarkastuslautakunnan jäsenten toimialakohtaiset vastuut jakautuvat seuraavasti:

Kaupunginhallitus ja -valtuusto: Joni Määttä ja Sisko Korrensalo
Elinvoimalautakunta: Mauri Jaakkonen ja Jukka Korhonen
Hyvinvointilautakunta: Heidi Anttila, Pirjo Laitila ja Ulla Miettunen
Ympäristölautakunta: Tommi Taipale, Ulla Alatalo ja Shwe Pawwah

Kaupunkistrategian ja konserniarvioinnin seurannasta vastaavat kaikki tarkastuslautakunnan jäsenet.

Arviointikertomuspohja on tarkastuslautakunnan sähköisessä työtilassa ja sitä on työstetty yhdessä työpajamuotoisesti 7.4.2026, 8.4.2026, 10.4.2026, 13.4.2026, 15.4.2026 sekä 20.4.2026.

Esittelijä

Kaupunkitarkastaja Maria Vaittinen

Päätösehdotus

Tarkastuslautakunta valmistelee arviointikertomusta yhdessä eteenpäin.

Päätös

Kokouksessa pidettiin tauko kello 15.58 - 16.05.

Tommi Taipale poistui kokouksesta tauon aikana.

Toiseksi pöytäkirjan tarkastajaksi valittiin tästä eteenpäin Mauri Jaakkonen.

Tarkastuslautakunta käsitteli ja työsti arviointikertomusta yhdessä. Työstämistä jatketaan työryhmissä ja seuraavassa kokouksessa.

Tarkastuslautakunta 04.05.2026 § 31

Valmistelu

Tarkastuslautakunta laatii Kuntalain 121 §:n mukaisen arviointisuunnitelman ja antaa valtuustolle kultakin vuodelta

Tarkastuslautakunta	§ 26	20.04.2026
Tarkastuslautakunta	§ 31	04.05.2026
Tarkastuslautakunta	§ 35	25.05.2026
Kaupunginvaltuusto		16.06.2026

arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä.

Esittelijä	Kaupunkitarkastaja Maria Vaittinen
Päätösehdotus	Tarkastuslautakunta valmistelee arviointikertomusta yhdessä eteenpäin.
Päätös	Tarkastuslautakunta valmisteli arviointikertomusta yhdessä eteenpäin.

Tarkastuslautakunta 25.05.2026 § 35

Valmistelu Kaupunkitarkastaja Maria Vaittinen puh. 040 184 1970

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on kuntalain 121 §:n mukaan arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Tarkastuslautakunta laatii arviointisuunnitelman ja antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä.

Arviointikertomus 2025 on liitteenä.

Esittelijä	Kaupunkitarkastaja Maria Vaittinen
Päätösehdotus	Tarkastuslautakunta päättää hyväksyä ja allekirjoittaa Arviointikertomuksen vuodelta 2025.

Lisäksi tarkastuslautakunta esittää, että

- 1) kaupunginvaltuusto merkitsee tiedoksi arviointikertomuksen vuodelta 2025;
- 2) kaupunginvaltuusto lähettää arviointikertomuksen edelleen kaupunginhallitukselle toimenpiteitä varten;
- 3) kaupunginhallitus laatii syyskuun loppuun mennessä vastineen arviointikertomukseen, joka toimitetaan tarkastuslautakunnalle ja valtuustolle.

Päätös	Tarkastuslautakunta päätti hyväksyä ja allekirjoittaa Arviointikertomuksen vuodelta 2025.
---------------	---

Lisäksi tarkastuslautakunta päätti esittää, että

- 1) kaupunginvaltuusto merkitsee tiedoksi arviointikertomuksen vuodelta 2025;
- 2) kaupunginvaltuusto lähettää arviointikertomuksen edelleen kaupunginhallitukselle toimenpiteitä varten;
- 3) kaupunginhallitus laatii syyskuun loppuun mennessä vastineen arviointikertomukseen, joka toimitetaan tarkastuslautakunnalle ja valtuustolle.

Tarkastuslautakunta	§ 26	20.04.2026
Tarkastuslautakunta	§ 31	04.05.2026
Tarkastuslautakunta	§ 35	25.05.2026
Kaupunginvaltuusto		16.06.2026

Kaupunginvaltuusto 16.06.2026
235/00.03.00/2026

Päätösehdotus

Tarkastuslautakunta esittää, että

- 1) kaupunginvaltuusto merkitsee tiedoksi arviointikertomuksen vuodelta 2025;
- 2) kaupunginvaltuusto lähettää arviointikertomuksen edelleen kaupunginhallitukselle toimenpiteitä varten;
- 3) kaupunginhallitus laatii syyskuun loppuun mennessä vastineen arviointikertomukseen, joka toimitetaan tarkastuslautakunnalle ja valtuustolle.

Päätös

Liitteet

- 1 Arviointikertomus 2025

Kaupunginhallitus	§ 94	31.03.2026
Tarkastuslautakunta	§ 19	07.04.2026
Tarkastuslautakunta	§ 36	25.05.2026
Kaupunginvaltuusto		16.06.2026

48

Kemin kaupungin vuoden 2025 tilinpäätös, tilintarkastuskertomus ja vastuuvapaudesta päättäminen

Kaupunginhallitus 31.03.2026 § 94

Valmistelu

Talousohjelmat, talouspäällikkö Katri Heberg

Kuntalaki 410/2015

Kuntalain 113 §

Tilinpäätös

Kunnan tilikausi on kalenterivuosi. Kunnanhallituksen on laadittava tilikaudelta tilinpäätös tilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä ja annettava se tilintarkastajien tarkastettavaksi. Tilintarkastajien on tarkastettava tilinpäätös toukokuun loppuun mennessä. Kunnanhallituksen on saatettava tilinpäätös tilintarkastuksen jälkeen valtuuston käsiteltäväksi. Valtuuston on käsiteltävä tilinpäätös kesäkuun loppuun mennessä.

Tilinpäätöksen allekirjoittavat kunnanhallituksen jäsenet sekä kunnanjohtaja tai pormestari.

Kuntalain 114 §
Konsernitilinpäätös

Kunnan, joka tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin, tulee laatia ja sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätös. Konsernitilinpäätös tulee laatia samalta päivältä kuin kunnan tilinpäätös.

Konsernitilinpäätös laaditaan konserniyhteisöjen taseiden ja tuloslaskelmien sekä niiden liitetietojen yhdistelmänä. Konsernitilinpäätökseen sisällytetään lisäksi konsernin rahoituslaskelma, jossa annetaan selvitys kuntakonsernin varojen hankinnasta ja niiden käytöstä tilikauden aikana.

Kuntalain 115 §
Toimintakertomus

Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi.

Kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä.

Kaupunginhallitus	§ 94	31.03.2026
Tarkastuslautakunta	§ 19	07.04.2026
Tarkastuslautakunta	§ 36	25.05.2026
Kaupunginvaltuusto		16.06.2026

Kaupunginhallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä sisältyy toiminta- kertomukseen.

Tilintarkastuskertomus ja tarkastuslautakunnan arviointikertomus annetaan erillisinä asiakirjoina kaupunginvaltuustolle tilinpäätöksen käsittelyn yhteydessä.

Tilikauden ylijäämä on 44 064 645,11 euroa. Ylijäämä esitetään kirjattavaksi taseen omaan pääomaan tilikauden yli-/alijäämättilille.

Tarkemmat tiedot toiminnan ja talouden toteutumisesta sekä kaupungin rahoitusaseman ja varallisuuden kehittymisestä vuonna 2025 on esitetty tilinpäätösasiakirjoissa.

Talouspalvelujen laatima vuoden 2025 tilinpäätös (liitteenä).

Henkilöstöpalvelujen laatima vuoden 2025 henkilöstöraportti **liitteenä**.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Matti Ruotsalainen

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää:

- hyväksyä tilinpäätöksen tässä vaiheessa esitetyt luvut
- tilikauden ylijäämä 44 064 645,11 euroa esitetään kirjattavaksi taseen omaan pääomaan tilikauden yli-/alijäämättilille
- jättää tilinpäätöksen tilintakastajien tarkastettavaksi
- saattaa tilinpäätöksen tarkastuslautakunnan valmistelun jälkeen edelleen kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi
- hyväksyy ja allekirjoittaa tilinpäätöksen

Kaupunginhallitus antaa valmistelijoille oikeuden tehdä toimintakertomukseen teknisluonteisia korjauksia, muutoksia ja täydennyksiä sekä tilintarkastajan vaatimia selvityksiä ennen kaupunginvaltuuston käsittelyä

Päätös

Taluspäällikkö Katri Heberg ja henkilöstöpäällikkö Jani Koskela selostivat asiaa kokouksessa.

Kaupunginhallitus päätti:

- hyväksyä tilinpäätöksen tässä vaiheessa esitetyt luvut
- tilikauden ylijäämä 44 064 645,11 euroa esitetään kirjattavaksi taseen omaan pääomaan tilikauden yli-/alijäämättilille
- jättää tilinpäätöksen tilintakastajien tarkastettavaksi
- saattaa tilinpäätöksen tarkastuslautakunnan valmistelun jälkeen edelleen kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi
- hyväksyy ja allekirjoittaa tilinpäätöksen

Kaupunginhallitus päätti antaa valmistelijoille oikeuden tehdä toimintakertomukseen teknisluonteisia korjauksia, muutoksia ja

Kaupunginhallitus	§ 94	31.03.2026
Tarkastuslautakunta	§ 19	07.04.2026
Tarkastuslautakunta	§ 36	25.05.2026
Kaupunginvaltuusto		16.06.2026

täydennyksiä sekä tilintarkastajan vaatimia selvityksiä ennen kaupunginvaltuuston käsittelyä.

Tarkastuslautakunta 07.04.2026 § 19

Valmistelu Kaupunginhallituksen 31.3.2026 hyväksymä tilinpäätös 2025 on liitteenä.

Kaupunginhallitus on käsitellyt Tilinpäätöstä 2025 kokouksessaan 31.3.2026 ja saattanut tilinpäätöksen tarkastuslautakunnan arvioitavaksi ennen kaupunginvaltuuston käsittelyä. Tarkastuslautakunta arvioi Kuntalain 121 §:n ja arviointiohjelmansa mukaan talousarviossa asetettujen toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumista kaupungin ja konsernin osalta.

Taluspäällikkö Katri Heberg esittelee vuoden 2025 tilinpäätöksen.

Materiaali on jaettu sähköisesti lautakunnan jäsenille

Esittelijä Kaupunkitarkastaja Maria Vaittinen

Päätösehdotus Tarkastuslautakunta merkitsee tilinpäätöksen tiedoksi.

Päätös Taluspäällikkö Katri Heberg esitteli asiaa.

Tarkastuslautakunta merkitsi tilinpäätöksen tiedoksi.

Katri Heberg poistui kokouksesta kello 14.27.

Tarkastuslautakunta 25.05.2026 § 36

Valmistelu Kaupunkitarkastaja Maria Vaittinen

Kuntalain 113 §:n mukaan tilinpäätös on saatettava valtuuston käsiteltäväksi viimeistään kesäkuun loppuun mennessä. Samassa yhteydessä käsitellään tilintarkastuskertomus ja vastuuvapauden myöntäminen tilivelvollisille.

Tilinpäätöksen valmistelu kuuluu kaupunginhallitukselle. Tarkastuslautakunnalle kuuluu tilinpäätöksen hyväksymistä ja vastuuvapauden myöntämistä koskeva valmistelu kaupunginvaltuustolle.

Kaupunginhallitus on 31.3.2026 § 94 hyväksynyt kaupungin tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen vuodelta 2025, lähettänyt sen tilintarkastajalle tarkastettavaksi ja päättänyt saattaa tilinpäätöksen tarkastuslautakunnan valmistelun jälkeen edelleen kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi.

Kaupunginhallitus	§ 94	31.03.2026
Tarkastuslautakunta	§ 19	07.04.2026
Tarkastuslautakunta	§ 36	25.05.2026
Kaupunginvaltuusto		16.06.2026

Kuntalain 125 §:n mukaan tilintarkastajan on annettava valtuustolle kultakin tilikaudelta kertomus, jossa esitetään tarkastuksen tulokset. Kertomuksessa on myös esitettävä, onko tilinpäätös hyväksyttävä ja voidaanko toimielimen jäsenille ja asianosaisen toimielimen tehtäväalueen johtavalle viranhaltijalle (tilivelvollinen) myöntää vastuuvapaus.

Tarkastuslautakunta on kuullut talouspäällikön esittelyn tilinpäätöksestä 7.4.2026 § 19. Tarkastuslautakunta on perehtynyt tilinpäätökseen ja arvioinut Kuntalain 121 §:n ja arviointiohjelmansa mukaan talousarviossa asetettujen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista.

Kemin kaupungin tilintarkastaja KHT, JHT Heidi Hyry on tarkastanut vuoden 2025 tilinpäätöksen. Tilintarkastaja esittää tilintarkastuskertomuksessaan, että tilinpäätös voidaan hyväksyä ja vastuuvapaus myöntää toimielinten jäsenille ja tehtäväalueiden johtaville viranhaltijoille tilikaudelta 1.1.-31.12.2025. Tarkastuslautakunta kuulee kokouksessaan tilintarkastaja Heidi Hyry esittelyn vuoden 2025 tilintarkastuksesta.

Toimintakertomus ja tilinpäätös 2025 liitteenä.

Tilintarkastuskertomus 2025 liitteenä.

Johdon vahvistusilmoitus 2025 liitteenä.

Henkilöstöraportti 2025 liitteenä.

Esittelijä Kaupunkitarkastaja Maria Vaittinen

Päätösehdotus Tarkastuslautakunnan päättää esittää valtuustolle, että
1) kaupunginvaltuusto merkitsee tilintarkastuskertomuksen tiedoksi,
2) kaupunginvaltuusto hyväksyy vuoden 2025 tilinpäätöksen,
3) kaupunginvaltuusto myöntää vastuuvapauden toimielinten jäsenille ja tehtäväalueiden johtaville viranhaltijoille tilikaudelta 1.1.-31.12.2025.

Päätös Tilintarkastaja Heidi Hyry esitteli yhteenvedon tilintarkastuksesta (salassa pidettävä JulkL 24.1 k 15) sekä tilintarkastuskertomuksen.

Tarkastuslautakunnan päätti esittää valtuustolle, että
1) kaupunginvaltuusto merkitsee tilintarkastuskertomuksen tiedoksi,
2) kaupunginvaltuusto hyväksyy vuoden 2025 tilinpäätöksen,
3) kaupunginvaltuusto myöntää vastuuvapauden toimielinten jäsenille ja tehtäväalueiden johtaville viranhaltijoille tilikaudelta 1.1.-31.12.2025.

Kaupunginvaltuusto 16.06.2026
179/02.06.01.04/2026

Päätösehdotus Tarkastuslautakunta esittää valtuustolle, että
1) kaupunginvaltuusto merkitsee tilintarkastuskertomuksen tiedoksi,
2) kaupunginvaltuusto hyväksyy vuoden 2025 tilinpäätöksen,

Kaupunginhallitus	§ 94	31.03.2026
Tarkastuslautakunta	§ 19	07.04.2026
Tarkastuslautakunta	§ 36	25.05.2026
Kaupunginvaltuusto		16.06.2026

3) kaupunginvaltuusto myöntää vastuuvapauden toimielinten jäsenille ja tehtäväalueiden johtaville viranhaltijoille tilikaudelta 1.1.-31.12.2025.

Päätös

Liitteet

- 2 Tilinpäätös 2025 Khall 31032025
- 3 Tilintarkastuskertomus Kemin kaupunki 2025
- 4 Johdon vahvistusilmoituskirje Kemin kaupunki
- 5 Henkilöraportti 2025 KH 31.3.2026

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 163

26.05.2026
16.06.2026

49

TA 2027 ja TS 2028-2030 raami ja laadintaohje**Kaupunginhallitus 26.05.2026 § 163****Valmistelu**

Taluspäällikkö Katri Heberg 19.5.2026, p. 040 512 1962

Kaupungin hallintosäännön mukaan kaupunginhallitus hyväksyy talousarvion ja taloussuunnitelman suunnittelukehukset ja talousarvion laadintaohjeet.

Raamissa on huomioitu toimialojen esittämiä lakimuutoksia ja toiminnallisia muutoksia. Raamiin on laskettu 2,0 %:n palkankorotukset.

Talousarvion 2027 laadintaohjeeseen sisältyvät yleisperiaatteet, aikataulu, kaupunkistrategia ja sen tavoitteet sekä vuosien 2028-2030 tuloslaskelma ja toimialoittainen ta-raami vuodelle 2027.

Laadintaohje ja raami liitteenä.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Matti Ruotsalainen

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus hyväksyy TA 2027 ja TS 2028-2030 raamin ja laadintaohjeen ja päättää saattaa sen tiedoksi sekä toimenpiteitä varten toimialoille.

Päätös

Kaupunginhallitus piti kokousta kello 15:37 – 15:43.

Kaupunginhallitus hyväksyi TA 2027 ja TS 2028-2030 raamin ja laadintaohjeen ja päätti saattaa sen tiedoksi sekä toimenpiteitä varten toimialoille ja tiedoksi kaupunginvaltuustolle.

Kaupunginvaltuusto 16.06.2026
305/02.02.00/2026

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää, että kaupunginvaltuusto merkitsee TA 2027 ja TS 2028-2030 raamin tiedoksi.

Päätös

Oheismateriaali

TA 2027 raami ja laadintaohjeet

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 185

10.06.2026
16.06.2026

50

Kiinteistö Oy Itätuulen aravalainojen muutokset**Kaupunginhallitus 10.06.2026 § 185****Valmistelu**

Taluspäällikkö Katri Heberg, puh. 040 5121962

Kiinteistö Oy Itätuulella on kaupungin myöntämiä aravalainoja ns. delegointikuntalainoja 12 kpl, joiden avoinna oleva saldo on yhteensä 2,5 miljoonaa euroa. Kyseessä on niin sanottu kahdenkertainen velkasuhde, jolloin Valtiokonttori hoitaa lainojen velkomisen kunnilta ja lainan myöntänyt kunta vastaa kunnan ja lainansaajan väliseen velkasuhteeseen liittyvistä tehtävistä.

Valtiokonttori on myöntänyt näistä kuudelle lainalle lyhennysvapaata ajalle 28.2.2025-31.8.2026.

Kiinteistö Oy Itätuuli pyytää nyt kaupungilta suostumusta sille, että Valtiokonttori myöntäisi edelleen kaksi vuotta lyhennysvapaata kaikille Kiinteistö Oy Itätuulen aravalainoille osana yhtiön tervehdyttämistoimenpiteitä.

Itätuulen hakemus koskee siis kaikkia kahtatoista aravalainaa, joiden avoinna oleva saldo on 2,495 miljoonaa euroa.

Kiinteistö Oy Itätuulen asiaa koskeva anomus perusteluineen oheismateriaalina.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Matti Ruotsalainen

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää valtuustolle, että valtuusto antaa kaupungin suostumuksen sille, että Valtiokonttori myöntäisi kaksi vuotta lyhennysvapaata Koy Itätuulen lainoihin Valtiokonttorilta osana yhtiön tervehdyttämistoimenpiteitä.

Päätös

Mikko Alamommo ilmoitti esteellisyytensä (yhteisöjäävi) asian käsittelyyn ja poistui kokoushuoneesta asian käsittelyn ajaksi.

Kaupunginhallitus päätti esittää valtuustolle, että valtuusto antaa kaupungin suostumuksen sille, että Valtiokonttori myöntäisi kaksi vuotta lyhennysvapaata Koy Itätuulen lainoihin Valtiokonttorilta osana yhtiön tervehdyttämistoimenpiteitä.

Pöytäkirja tarkastettiin tämän pykälän osalta kokouksessa.

Kaupunginvaltuusto 16.06.2026
342/02.05.03/2026

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 185

10.06.2026
16.06.2026**Päätösehdotus**

Kaupunginhallitus esittää valtuustolle, että valtuusto antaa kaupungin suostumuksen sille, että Valtiokonttori myöntäisi kaksi vuotta lyhennysvapaata Koy Itätuulen lainoihin Valtiokonttorilta osana yhtiön tervehdyttämistoimenpiteitä.

Päätös

Liitteet

6 Koy Itätuuli hakemus lyhennysvapaasta

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 184

10.06.2026
16.06.2026

51

IceBreaking Company Oy:n rahoitusjärjestelyt**Kaupunginhallitus 10.06.2026 § 184****Valmistelu**

IceBreaking Companyn kehitys ja kasvu on jatkunut vahvana ja erityisenä mahdollisuutena on avautunut mahdollisuus päästä laajentamaan liiketoimintaa myös Huippuvuorille, joka vahvistaa yhtiön tulovirtaa ja laajentaa kautta merkittävästi. Osana yhtiön strategista kehittämistä, omistuspohjan laajentamisen valmistelua sekä rahoitusrakenteen uudistamista on tarpeen järjestellä yhtiön nykyiset konsernin ulkopuoliset lainat ja niihin liittyvät vakuusjärjestelyt kokonaisuutena uudelleen.

Yhtiön nykyinen konsernin ulkopuolinen pitkäaikainen lainarakenne perustuu pääosin Lumilinna-alueen päärakennuksen investointivaiheessa toteutettuihin rahoitusratkaisuihin. Tämän jälkeen yhtiö on uudistanut toimintamallinsa, kehittänyt tuotantorakenteensa, tervehdyttänyt merkittävästi talouttaan sekä edennyt vahvaan kasvuvaiheeseen, jossa kasvu on ollut voimakasta. Samanaikaisesti yhtiö on valtuuston päätöksen mukaisesti valmistellut omistuspohjan laajentamista ja siihen liittyviä järjestelyjä.

Yhtiön nykyinen liiketoiminnan laajuus, kansainvälistyminen ja kasvuyhtiölle tyypillinen käyttöpääoman tarve edellyttävät rahoitusratkaisuilta aiempaa selkeämpää ja joustavampaa rakennetta. Erityisesti sesonkiluonteinen liiketoiminta, kasvuinvestoinnit sekä varustamotoiminnan sääntely- ja turvallisuusvaatimukset korostavat riittävän lyhytaikaisen rahoituksen, toimivien pankkipalveluiden ja ennakoitavan kassanhallinnan merkitystä.

Yhtiö neuvottelee parhaillaan useiden pankki- ja rahoitustoimijoiden kanssa kokonaisratkaisusta, jonka tavoitteena on järjestellä nykyiset konsernin ulkopuoliset pitkäaikaiset lainat uudelleen, selkeyttää vakuus- ja takausrakenteita, parantaa rahoituksen ehtoja ja saatavuutta sekä vahvistaa yhtiön itsenäistä toimintakykyä rahoitusmarkkinoilla.

Lähtökohtana on, että yhtiön rahoitusrakenne vastaa sen nykyistä liiketoimintaa, taloudellista kantokykyä ja tulevaa kasvua. Erityistä merkitystä on sillä, että yhtiöllä on käytettävissään riittävä lyhytaikainen rahoitus sesonkivaihtelun, käyttöpääomatarpeen ja kasvun edellyttämien väliaikaisten rahoitustarpeiden hallintaan.

Käytyjen alustavien neuvottelujen perusteella yhtiöllä on edellytykset saavuttaa yhtiön kokonaisedun mukainen rahoitusratkaisu, mikäli kaupunki yhtiön 100-prosenttisena omistajana määrittää yhtiön käyttöön riittävän takausvastuun tason. Takausvastuun tarkoituksena on antaa yhtiölle mahdollisuus neuvotella ja toteuttaa rahoitusjärjestelyt kokonaisuutena sen sijaan, että nykyistä rahoitusrakennetta jouduttaisiin ylläpitämään

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 184

10.06.2026

16.06.2026

yksittäisinä ja osin vanhentuneeseen investointirakenteeseen perustuvina järjestelyinä.

Rahoitusjärjestelyn perustana ovat yhtiön nykyisten konsernin ulkopuolisten lainojen ja rahoituksen uudelleenjärjestely. Näin ollen järjestelynrahoituksen enimmäismäärä on yhteensä 8 500 000 euroa, mikä on hieman pienempi kuin yhtiön velka alun perin oli, merkittävästi pienemmällä liikevaihdolla ja tulovirralla. Rahoitusjärjestelyjen osalta yhtiön liikevaihto ja kassavirta huomioiden lainamäärä on yhtiön osalta edelleen hyvin hallittu.

Kuntalain säännökset takauksen antamisesta 1.5.2015 voimaan tulleen kuntalain 129 §:n 1 mom. mukaan kunnan myöntämä takaus ei saa vaarantaa kunnan kykyä vastata sille laissa säädetyistä tehtävistä. Kunta ei saa myöntää takausta, jos siihen sisältyy merkittävä taloudellinen riski. Kunnan edut tulee turvata riittävän kattavilla vastavakuuksilla. Vaadittavien vastavakuuksien ei tarvitse kattaa koko takaukseen liittyvää riskiä, vaan riittää, että ne kattavat kunnan riskienhallinnan näkökulmasta riittävän osan. Kuntalain 129 §:n 2 mom. mukaan kunta voi myöntää takauksen tai muun vakuuden kilpailutilanteessa markkinoilla toimivan yhteisön velasta tai muusta sitoumuksesta ainoastaan, jos yhteisö kuuluu kuntakonserniin tai se on kuntien tai kuntien ja valtion yhteisessä määräysvallassa.

Lisäksi kunnan tulee ottaa huomioon EU:n valtioneuvoston säädökset. Erityisen tärkeää on huomata, että valtioneuvoston säädökset on otettava huomioon myös niissä tilanteissa, missä takaus annetaan kilpailutilanteessa markkinoilla toimivan kuntakonserniin kuuluvan yhteisön tai kuntien tai kuntien ja valtion yhteisessä määräysvallassa olevan yhteisön velasta tai sitoumuksesta, jottei kilpailuolosuhteita vääristetä. Valtioneuvoston säädöksen osalta lähtökohta on, että takaus ei kata missään vaiheessa enempää kuin 80% lainasaamisesta.

Toisaalta kaupungin takausvastuu kasvaa merkittävästi n. 1M€ tasosta n.6,8M€:oon. Eli rahoitusjärjestelyn kokonaisummasta 80%:n osuus on n. 6.8M€ ja puolestaan vastaavasti aiemmat lainojen vakuudet siirtyvät kokonaisuudessaan kaupungin hallintaan, joten kuntalain ja valtioneuvoston säädösten velvoitteet kunnille toteutuvat.

On hyvä huomioida, että kyse ei ole avoimesta tai rajaamattomasta takausvastuusta, vaan enimmäismäärältään rajatusta takauksesta, jonka puitteissa yhtiö voi uudelleenjärjestellä rahoitus-, pankki- ja vakuusratkaisunsa yhtiön parhaan kokonaisedun mukaisesti. Yhtiön päättämät mahdolliset ratkaisut yhtiön tarpeiden näkökulmasta eivät kuitenkaan voi ylittää kaupungin omistajana päättämää määritettyä takausvastuun enimmäismäärää ilman erillistä omistajan päätöstä.

Koska kaupunki on tällä hetkellä yhtiön ainoa omistaja, takausvastuu tulee esittää myönnettäväksi omistuksen säilyvyys -ehdolla. Tämä tarkoittaa, että menettely on voimassa ainoastaan niin kauan kuin kaupunki omistaa yhtiön 100-prosenttisesti. Lisäksi nykyisten lainojen vakuudet tulee kiinnittää kaupungin hyväksi kaupungin takausvastuuta turvaavalla tavalla. Kun omistus pohjan laajeneminen etenee takausvastuut määritellään

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 184

10.06.2026
16.06.2026

uudelleen siten, että kaupungin suhteellinen osuus takausvastuussa ei kasva.

Ratkaisu selkeyttää kaupungin roolia yhtiön omistajana, takaajana ja velkojana. Samalla se tukee yhtiön itsenäistä toimintakykyä rahoitusmarkkinoilla ja vähentää tarvetta erillisille omistajakohtaisille rahoitusjärjestelyille. Rahoitusrakenteen selkeyttäminen on myös olennainen edellytys omistuspuhjan laajentamisen valmistelulle, sillä omistusmuutosneuvottelut edellyttävät, että yhtiön rahoitus- ja takausvastuurakenne vastaa yhtiön todellista nykytilaa, taloudellista kantokykyä ja tulevaa strategista suuntaa.

Kokonaisuutena esitettävä ratkaisu tukee yhtiön pitkän aikavälin tavoitetta rakentaa vahva, kansainvälisesti kasvava ja taloudellisesti itsenäinen matkailu- ja varustamoyhtiö, jonka rahoitusratkaisut vastaavat sen nykyistä toimintaympäristöä, kasvun edellytyksiä ja tulevia omistusjärjestelyjä. Tästä syystä omistajan määrittäminen takauksen vastuun tasosta on perusteltua päättää ennakkoon.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Matti Ruotsalainen

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää esittää valtuustolle, että

Kaupunki omistajana päättää myöntää IceBreaking Company Oy:lle omistajan 80% takauksen yhtiön rahoitusjärjestelyistä 8,5M€

IceBreaking Companyn rahoitusjärjestelyn enimmäismäärä on yhteensä 8 500 000€, josta Kemin kaupunki omistajana takaa 80%. Takausvastuun edellytyksenä on, että kaupunki säilyy 100%-omistajana ja rahoitusjärjestelyt eivät kasvata kaupungin kokonaisvastuuta yli 6,8M€ ilman omistajan erillistä päätöstä ja nykyisten lainojen vakuudet kiinnitetään kaupungin hyväksi kaupungin vastuuta turvaavalla tavalla.

Päätös

Toimitusjohtaja Jaakko Löppönen oli kokouksessa läsnä asian esittelyn aikana ja poistui kokouksesta ennen päätöksentekoa.

Tuomas Paanasen muutosesitys: Kaupunginhallitus päättää esittää valtuustolle, että kaupunki ei omistajana päättää myöntää takausta The Icebreaking Company Oy:lle esitettyssä muodossa.

Kokouksessa pidettiin tauko kello 18.23-18.38.

Puheenjohtaja päätti keskustelun ja totesi, että Paanasen muutosesitys raukesi kannattamattomana ja pohjaehdotuksen tulleen kaupunginhallituksen päätökseksi.

Kaupunginhallitus päätti esittää valtuustolle, että

Kaupunki omistajana päättää myöntää IceBreaking Company Oy:lle omistajan 80% takauksen yhtiön rahoitusjärjestelyistä 8,5M€

IceBreaking Companyn rahoitusjärjestelyn enimmäismäärä on yhteensä 8

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 184

10.06.2026
16.06.2026

500 000€, josta Kemin kaupunki omistajana takaa 80%. Takausvastuun edellytyksenä on, että kaupunki säilyy 100%-omistajana ja rahoitusjärjestelyt eivät kasvata kaupungin kokonaisvastuuta yli 6,8M€ ilman omistajan erillistä päätöstä ja nykyisten lainojen vakuudet kiinnitetään kaupungin hyväksi kaupungin vastuuta turvaavalla tavalla.

Pöytäkirja tarkastettiin tämän pykälän osalta kokouksessa.

Tuomas Paananen jätti päätökseen eriävän mielipiteen.

Kaupunginvaltuusto 16.06.2026
349/02.05.03/2026

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää valtuustolle, että

Kaupunki omistajana päättää myöntää IceBreaking Company Oy:lle omistajan 80% takauksen yhtiön rahoitusjärjestelyistä 8,5M€.

IceBreaking Companyn rahoitusjärjestelyn enimmäismäärä on yhteensä 8 500 000€, josta Kemin kaupunki omistajana takaa 80%. Takausvastuun edellytyksenä on, että kaupunki säilyy 100%-omistajana ja rahoitusjärjestelyt eivät kasvata kaupungin kokonaisvastuuta yli 6,8M€ ilman omistajan erillistä päätöstä ja nykyisten lainojen vakuudet kiinnitetään kaupungin hyväksi kaupungin vastuuta turvaavalla tavalla.

Päätös

Liitteet

7 Eriävä mielipide kh 184

Elinvoimalautakunta	§ 32	18.03.2026
Elinvoimalautakunta	§ 44	13.05.2026
Kaupunginhallitus	§ 166	26.05.2026
Kaupunginvaltuusto		16.06.2026

52

Lumilinnan matkailualueen asemakaavamuutos

Elinvoimalautakunta 12.11.2025 § 93

Valmistelu

Kaavoitusarkkitehti Saija Alakare, puh. 050 410 2969

Kaavoitus on valmistellut Lumilinnan matkailualueen asemakaavamuutoksen. Kaavamuutos on pantu vireille Kemin kaupunginhallituksen 10.2.2025 § 38 hyväksymän kaavoituskatsauksen yhteydessä.

Asemakaavan muutoksen tavoitteena on mahdollistaa Kemin Matkailu Oy:n hotellihanke Lumilinnan yhteyteen. Samalla tarkastellaan ympäröivän matkailualueen pysäköintiratkaisuja.

Asemakaavan valmisteluaineisto pidettiin julkisesti nähtävillä 11.6.-1.8.2025. Lausuntoja saatiin 4 kpl (Lapin pelastuslaitos, Kemin Energia ja Vesi Oy, Lapin ELY-keskus ja Tornionlaakson museo). Mielenkiintoa ei jätetty.

Asemakaavaehdotus on laadittu lausunnot huomioiden. Lausunnot ja niiden vastineet on koottu erilliseksi yhteenvedoksi.

Kemin Matkailu Oy on teettänyt hotellista alustavia suunnitelmia (Suomen Aluerakennuttaja Oy – SARA). Suunnittelussa on tutkittu hotellirakennuksen massoittelun vaihtoehtoja sekä arkkitehtuurin, aluerakenteen että taloudellisuuden kannalta. Hotellirakennuksen paikka on määräytynyt niin, että Lumilinnan oleva rakennus ja hotelli on mahdollista yhdistää kulkusillalla. Oleva huoltorakennus on tarkoitettu säilyttämään. Rakennuksen sijainti mahdollistaa myös tontin kaakkoispään käytön muuhun, kuten lumirakentamiseen. Lumilinnan tontin, eli korttelin 171 käyttötarkoituksmerkintää on tarkennettu muotoon KL-1 -eli ”*Matkailua palvelevan liiketoiminnan sekä hotelli- ja majoitusrakennusten korttelialue.*” Korttelin rakennusoikeutta on kasvatettu nykyisen asemakaavan 10 000 kerrosneliömetristä 15 000 kerrosneliömetriin. Hotellitontin maksimikerroslukumäärä on kaavaehdotuksessa VI.

Lisääntyvän autopaikkatarpeen myötä voimassa olevan asemakaavan korttelin 161 KL-2 -tontin tilalle osoitetaan LPA-3 -alue: ”*Autopaikkojen korttelialue, jolle saadaan sijoittaa kortteleiden 171 ja 161 autopaikkoja. Alueelle saa sijoittaa linja-autopysäköintiä sekä linja-autoja varten tarkoitettuja katoksia.*”

Näiden edellä esitettyjen muutosten lisäksi kaavan aluevarauksia on tarkennettu muun muassa venesataman osalta. Venesataman toiminnot on kaavassa turvattu.

Asemakaavatarkastajien kokous pidettiin 23.10.2025. Kokouksessa nousi esiin teknisiä huomioita kaavakartasta, jotka on tarkennettu ehdotukseen. Huomiot koskivat ohjeellisia hulevesien viivytysalueita, KL-1

Elinvoimalautakunta	§ 32	18.03.2026
Elinvoimalautakunta	§ 44	13.05.2026
Kaupunginhallitus	§ 166	26.05.2026
Kaupunginvaltuusto		16.06.2026

-tontin palo- ja pelastusturvallisuuden varmistamista poistamalla tontin sisäinen pysäköimispaikka, LV-alueen rakennusoikeuden tarkentamista sekä RM-3 -tontin kaakkoispuolisen satamalaiturin leventämistarvetta. Asemakaavatarkastajilla ei ollut kaavaehdotuksesta muuta huomautettavaa.

Kaavaehdotuksesta on tehty yritysvaikutusten arviointi, jonka yhteenvedossa todetaan: *"Kaavamuutos toteuttaa kaupungin strategiaa ja tekee Lumilinnan alueesta entistä vetovoimaisemman matkailuelinkeinojen kannalta."*

Liitteenä kooste valmisteluaineiston lausunnoista ja niiden vastineet sekä asemakaavaehdotus. **Oheismateriaalina** kaavaselostus liitteinen.

Esittelijä Elinvoimajohtaja Kimmo Heikka

Päätösehdotus Lautakunta hyväksyy kaavan valmisteluaineiston sekä lausuntoihin esitetyt vastineet ja päättää asettaa asemakaavaehdotuksen AKL 65 §:n ja MRA 27 §:n mukaisesti julkisesti nähtäville sekä pyytää MRA 28 §:n mukaisesti keskeisten viranomaisten lausunnot.

Päätös Niina Pekkala (intressijäävi) ja Johanna Buska (intressijäävi) ilmoittivat esteellisyytensä asian käsittelyyn ja poistuivat kokoushuoneesta asian käsittelyn ajaksi.

Lautakunta hyväksyi kaavan ja valmisteluaineiston sekä lausuntoihin esitetyt vastineet ja päätti asettaa asemakaavaehdotuksen AKL 65 §:n ja MRA 27 §:n mukaisesti julkisesti nähtäville sekä pyytää MRA 28 §:n mukaisesti keskeisten viranomaisten lausunnot.

Elinvoimalautakunta 18.03.2026 § 32

Valmistelu

Kaavoitusarkkitehti Saija Alakare, puh. 050 410 2969

Asemakaavaehdotus pidettiin nähtävillä 19.11.-19.12.2025. Siitä antoivat lausunnot Lapin pelastuslaitos, Kemin Energia ja Vesi Oy, Tornionlaakson museo, Lapin Ely-keskus sekä Kemin Matkailu Oy. Muistutuksia ei jätetty.

Lausuntojen perusteella asemakaavaehdotukseen kohdentui sellaisia muutoksia, että muutettu ehdotus tulee asettaa uudelleen nähtäville. Museoviranomaisen sekä Lapin Ely-keskuksen lausunnoissaan esittämät asiakokonaisuudet on täydennetty kaava-aineistoon. Kemin Matkailu Oy lausui alueen muutostarpeista sen perusteella, että yhtiön suunnitteleman hotellin ja aluekokonaisuuden suunnittelu on tarkentunut. Uusi kaavaehdotus on laadittu tarkentuneen suunnitelman perusteella.

Kaavan liitteenä on Lumilinnan matkailu-alueen viitesuunnittelumateriaali, jossa on havainnollistettu kaavaratkaisun mahdollistamaa kokonaisuutta. 2. kaavaehdotusta on päivitetty muun muassa seuraavilta osin: LPA-3 -

Elinvoimalautakunta	§ 32	18.03.2026
Elinvoimalautakunta	§ 44	13.05.2026
Kaupunginhallitus	§ 166	26.05.2026
Kaupunginvaltuusto		16.06.2026

tontin aluevaraus ja käyttötarkoitus, RM-3 -tontin rakennusoikeus- ja kerroslukumäärä sekä KL-2 -korttelin rakennusoikeus ja rakennusala. Lisäksi kaavamääräyksiä tarkennettiin tarvittavilta osin.

Nähtäville ja lausuntopyynnöille menevään aineistoon täydennetään selostukseen ja sen liitteeksi konsultin laatimat päivitettyt havainnekuvat.

Liitteenä kooste 1. ehdotusvaiheen lausunnoista ja niiden vastineet sekä asemakaavaehdotus. **Oheismateriaalina** kaavaselostus liitteinen.

Esittelijä Elinvoimajohtaja Kimmo Heikka

Päätösehdotus Lautakunta hyväksyy kaavan valmisteluaineiston sekä lausuntoihin esitetyt vastineet ja päättää asettaa 2. asemakaavaehdotuksen AKL 65 §:n ja MRA 27 §:n mukaisesti julkisesti nähtäville sekä pyytää MRA 28 §:n mukaisesti keskeisten viranomaisten lausunnot.

Pykälä tarkistetaan kokouksessa.

Päätös Lautakunta hyväksyi kaavan valmisteluaineiston sekä lausuntoihin esitetyt vastineet ja päätti asettaa 2. asemakaavaehdotuksen AKL 65 §:n ja MRA 27 §:n mukaisesti julkisesti nähtäville sekä pyytää MRA 28 §:n mukaisesti keskeisten viranomaisten lausunnot.

Pykälä tarkastettiin kokouksessa.

Elinvoimalautakunta 13.05.2026 § 44

Valmistelu Kaavasuunnittelija Miisa Saukkonen, p. 040 359 3593

2. asemakaavaehdotus pidettiin nähtävillä 25.3.-23.4.2026. Nähtävilläolon aikana aineistosta lausunnot jätti Lupa- ja valvontavirasto, Tornionlaakson museo ja Oulun Energia Kenve Oy. Muistutuksia ei jätetty.

Tornionlaakson museon ja Oulun Energia Kenve Oy:n lausunnot merkitään tiedoksi. Lupa- ja valvontaviraston lausunnon perusteella osaa kaavamerkinnöistä ja -määräyksistä sekä selostuksesta tarkennettiin pieninä teknisinä muutoksina. Lupa- ja valvontaviraston lausuntoon liittyen pidettiin kuntavastaavan kanssa kaavaneuvottelu 29.4.2026 tarvittavien tarkennusten selkeyttämiseksi.

Tekniset muutokset kohdistuivat hulevesien hallintaan sekä kelluvaan rakentamiseen ja sen vaikutuksien arviointiin.

Kaavoitus on valmistellut lausuntojen vastineet.

Liitteenä lausuntojen kooste vastineineen sekä hyväksyttävä asemakaavaehdotus. **Liitteenä** asemakaavaselostus liitteinen.

Elinvoimalautakunta	§ 32	18.03.2026
Elinvoimalautakunta	§ 44	13.05.2026
Kaupunginhallitus	§ 166	26.05.2026
Kaupunginvaltuusto		16.06.2026

Esittelijä Elinvoimajohtaja Kimmo Heikka

Päätösehdotus Lautakunta päättää hyväksyä 2. kaavaehdotuksesta saatujen lausuntojen vastineet. Lisäksi lautakunta hyväksyy 2. asemakaavaehdotuksen sekä esittää asemakaavan edelleen kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi.

Päätös Lautakunta päätti hyväksyä 2. kaavaehdotuksesta saatujen lausuntojen vastineet. Lisäksi lautakunta hyväksyi 2. asemakaavaehdotuksen sekä esittää asemakaavan edelleen kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi.

Kaupunginhallitus 26.05.2026 § 166

Esittelijä Kaupunginjohtaja Matti Ruotsalainen

Päätösehdotus Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että se hyväksyy Lumilinnan matkailualueen asemakaavamuutoksen.

Päätös Marja-Leena Laitinen ilmoitti esteellisyytensä (yhteisöjäävi) asian käsittelyyn ja poistui kokoushuoneesta asian käsittelyn ajaksi.

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että se hyväksyy Lumilinnan matkailualueen asemakaavamuutoksen.

Kaupunginvaltuusto 16.06.2026 135/10.02.03/2025

Päätösehdotus Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että se hyväksyy Lumilinnan matkailualueen asemakaavamuutoksen.

Päätös

Liitteet

- 8 2. Ehdotusvaiheen Lausunnot ja vastineet
- 9 Lumilinnan asemakaavamuutos hyväksyntä kartta
- 10 LumiLinnan asemakaavaselostus hyväksyntä
- 11 Selostuksen liite 1 Lumilinnan asemakaavamuutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelma OAS 10.6.2025
- 12 Selostuksen liite 2 Lumilinnan asemakaavamuutoksen OAS:sta saatu lausunto, mielipide ja niiden vastineet
- 13 Selostuksen liite 3. Valmisteluvaiheen lausunnot ja vastineet
- 14 Selostuksen liite 4. Ehdotusvaiheen lausunnot ja vastineet
- 15 Selostuksen liite 6. Lumilinnan matkailualueen viitesuunnittelumateriaali
- 16 Selostuksen liite 7. Seurantalomake

Kaupunginhallitus	§ 400	03.11.2025
Kaupunginvaltuusto	§ 119	10.11.2025
Kaupunginhallitus	§ 164	26.05.2026
Kaupunginvaltuusto		16.06.2026

53**Esitys erityisen kuntajakoselvityksen käynnistämisestä****Kaupunginhallitus 03.11.2025 § 400****Valmistelu**

Sote-uudistuksen valmisteluvaiheessa oli tiedossa, että kuntien valtionrahoitusosuus tulee pieneneään jonkin verran sekä osa kuntien veropohjasta 12,64% siirtyy hyvinvointialueille. Tässä suhteessa ennakoarvio oli, että se voi haastaa kuntien taloutta. Tähän tilanteeseen varautuen ja Kemin kaupungin oman aiemman merkittävän alijäämän pienentämiseksi Kemin kaupunki uudisti hallinnon organisaation vastaamaan uutta kaupungin rakennetta 2021 ja käynnisti koko kaupunkia koskevan mittavan toiminnan ja talouden sopeutusohjelman sekä koko henkilöstöä koskevan yhteistoimintamenettelyn, jossa kaikki kaupungin palvelut, rakenteet, järjestämistavat sekä niiden toteuttamistavat käytiin lävitse. Sopeutusohjelma päätettiin valtuustossa 2.5.2022 §40 ja täytäntöönpano käynnistettiin välittömästi.

Sopeutusohjelman yhteydessä kaupungin henkilöstömäärä pieneni merkittävästi sen lisäksi, mitä henkilöstöä siirtyi hyvinvointialueelle. Sopeutusohjelman muutos näkyi kaikilla talouden mittareilla selkeänä muutoksena parempaan ja talouden voitiin arvioida olevan hyvässä hallinnassa kaupungin oman toiminnan osalta. Kaikissa tilastoissa Kemin sijoitus käyttötalouden hallinnassa parani oleellisesti, mikä vahvistaa sen tosiasian, että Kemin kaupunki on tehostanut toimintaansa merkittävästi. Kemin kaupunki on myös realisoinut omaisuuttaan myymällä energiayhtiöstään 60%, jolla mahdollistettiin energiayhtiön kyvykkyys kehittyä sekä samalla tuloutettiin tuloja kaupungin velkataseen merkittävään pienentämiseen lähes kuntien keskiarvon tasolle. Siltä osin Kemin kaupunki on tehnyt kaiken voitavan kaupungin käyttötalouden tasapainoon saattamiseksi.

Samanaikaisesti tuli kuitenkin lisää muutoksia ja myös leikkauksia kaupungin saamiin valtionosuuksiin sekä lisävelvoitteita, jotka heikensivät kaupungin taloustilannetta merkittävästi. Valtionosuus on nimensä mukaisesti valtionosuus, jota valtion maksaa kunnille palvelujen järjestämisestä. Kemin kaupungin käyttötalous oli saatu selkeästi raiteilleen, mutta rahoituspohja muuttui merkittävästi heikommaksi, mitä alun perin arvioitiin. Valtion päättämässä muutosprosessissa hyvinvointialueiden rahoituksen turvaamiseksi oli jäänyt havaitsematta, että rahoitusrakenteen muuttuessa osalle kunnista se merkitsi poikkeuksellisen merkittävää muutosta, vaikka etukäteen tunnistettiin, että osa kunnista häviää ja osa ei. Yleisesti puhutaan niin sanotuista sote-siirtoeristä ja niiden vaikutuksesta, joka vaikuttaa pitkäaikaisesti kuntien valtionosuusrahoitus pohjaan, sitä Kemin tapauksessa ei vain merkittävästi pienentäen, vaan kääntäen sen maksuvelvollisuuden puolelle. Kemi kuuluu tässä tapauksessa niiden muutamien kuntien joukkoon, joiden valtionosuus meni negatiiviseksi eli kaupunki joutuu

Kaupunginhallitus	§ 400	03.11.2025
Kaupunginvaltuusto	§ 119	10.11.2025
Kaupunginhallitus	§ 164	26.05.2026
Kaupunginvaltuusto		16.06.2026

tuloverorahoituksestaan maksamaan valtiolle siitä, että järjestää valtion velvoittamia palveluita. Tilanne on varsin absurdi. Asian tila on laajalti tunnistettu, mutta siihen ei ole löytynyt ratkaisua. Tilanteeseen odotettiin saatavan jonkinlainen ratkaisu valmisteilla olevassa valtiosuuspäivityksessä, mutta se ei tule muuttamaan tilannetta mitenkään merkittävästi, koska kuntien valtiosuuksiin käytettävissä olevaa rahoitusta ei olla lisäämässä vaan pikemminkin päinvastoin. Valtiolla ei ole kunnille rahaa, mitä kunnille jakaa.

Nyt valmisteilla oleva kaupungin talousarvio vuodelle 2026 kertoo tilanteen tosiasiallisen haasteellisuuden. Kemin kaupungin talousarvion pelkkä vuosikate painuu lähes 4M€ negatiiviseksi, ollen negatiivinen koko taloussuunnitelmakauden. Poistot huomioiden tilikauden tulos painuu lähes 8,7M€ negatiiviseksi. Taloussuunnitelmakauden vuodet ovat kaikki tilinpäätökseltään n. 5M€ negatiivisia, joten tilanne on lyhyesti sanottuna kestämaton.

Tilanteen pystyisi korjaamaan tuloveroprosenttia korottamalla, joskin tässä tilanteessa lähtökohta on lähinnä teoreettinen. Kemin kaupungin tuloveroprosentti on nykyisellään 9,6%, joka on jo yli 2% korkeampi kuin kaikkien kuntien vuoden 2025 tuloveroprosentin keskiarvo. Kuntien niin sanotussa kriisikuntakriteeristöissä veroprosentti on yksi neljästä mittarista ja kyseisessä kriteeristöissä kriteeri on isompi kuin 2%. Niiltä osin Kemin kaupungin osalta tuloveroprosentin kiristäminen on hyvin haasteellista ja ero vain kasvaisi lähialueen kuntiin. Haasteen mittakaavaa kuvaa se, että tuloveroprosenttia tulisi korottaa nykyisestä tasosta vielä kolmella prosenttiyksiköllä, joka nostaisi Kemin kaupungin veroprosentin yli 5% korkeammaksi kuin kaikkien kuntien keskiarvo on vuonna 2025. Vertailuna esimerkiksi vaikkapa Espooseen (5,3%) veroprosentti olisi silloin jo 7,3% korkeampi. Tämä rahoitusrakenteen luoma epätasapaino on vain korostanut ja kiihdyttämässä kuntien polarisaatiota ja siten myös kuntalaisten asemaa suhteessa niihin kuntiin, joissa tuloveroprosentti on huomattavasti alhaisempi. Tässä tilanteessa asiaa voidaan arvioida jo perustulaillisena kysymyksenä, ovatko kuntalaiset Suomessa enää yhdenvertaisessa asemassa tuloveronsa vuoksi? Näin ollen tilanne ei ole enää kaupungin omin voimin käännettävissä sellaiseksi, mitä kuntalaki kunnilta edellyttäisi. Kuntien rahoituksen rakenteelliset ongelmat ovat konkretisoitumassa näkyviksi Kemin kaupungin tilanteessa. Mitä vaihtoehtoja tässä tilanteessa olisi?

Yksi vaihtoehto tässä tilanteessa olisi vain todeta tilanne ja antaa tilanteen kehittyä sellaiseksi, että valtionvarainministeriön olisi pakko puuttua tilanteeseen, niin sanotun kriisikuntien arviointimenettelyn kautta. Sen osalta tarvitsisi vain odottaa, että kaupungin alijäämä kertyisi jälleen siihen, että kriteeristö täyttyy. Arviointimenettely käynnistyisi silloin tilanteessa, jossa kaupungille olisi kertynyt alijäämää jo n. 15-20M€ nykyisellä kustannuskehityksellä ja velan määrä olisi kyseisessä tilanteessa niinkään noussut merkittävästi. Kyseisessä tilanteessa ei arviointimenettelyssä olisi edellytyksiä löytää mitään ratkaisuja yksinomaan Kemiä koskien vaan edessä olisi väistämättä kuntien pakkoliitos ja sen kautta kestävien ratkaisujen hakeminen. Silloin kertyneet alijäämät ja velat tulisi uuden

Kaupunginhallitus	§ 400	03.11.2025
Kaupunginvaltuusto	§ 119	10.11.2025
Kaupunginhallitus	§ 164	26.05.2026
Kaupunginvaltuusto		16.06.2026

kunnan kyetä kattamaan nykyisen lain mukaan 4 vuodessa, joka on tosiasiallisesti erittäin vaikea yhtälö ratkaista millään käytettävissä olevilla sopeuttamiskeinoilla.

Toisena vaihtoehtona voisi olla vielä uusi talouden sopeutusohjelma ja tuloveroprosentin korotus. Senkin osalta tilanne on lähinnä teoreettinen. Kaupunki on jo tehnyt mittavan talouden sopeutusohjelman, joka näkyy myös muutoksena parempaan. Se todentaa samalla myös sen, että taloutta/toimintoja, mitä voitaisiin sopeuttaa lisää tai enemmän, on kovin vähän. Vaikka tilannetta tarkastelisi siten, että kaikesta harkinnanvaraisesta luovuttaisiin, (lukio, uimahalli- ja liikuntapalvelut, kulttuuripalvelut, vapaa-aikapalvelut) niin se ei riittäisi alkuunkaan. Ottaen vielä huomioon, että Kemi on seutukaupunki ja asiointialueena kattaa palveluilla itseään laajemman alueen kunnille vapaa-ajan palveluita, se heikentäisi samalla koko alueen palvelutarjontaa tavalla, joka kohdentuisi varovaisinkin vaikutusarvioinnin perusteella ensisijaisesti lasten ja nuorten liikuntapalveluihin koko alueella, kuten olisi asian laita myös kulttuuripalvelujen osalta, jotka kohdentuisivat koko alueen väestöön merkittävänä palveluheikennyksenä ikään katsomatta. Tätäkään ei voida pitää lainkaan perusteltuna, etenkin kun perushaaste on rahoituksen rakenteellinen problematiikka, ei kaupungin oma toiminta.

Kolmantena vaihtoehtona voisi ratkaisua hakea valmistelemalla esitys valtionvarainministeriölle erityisen kuntajakoselvityksen käynnistämisestä Keminmaan, Simon ja Kemin kaupungin osalta, jolloin ratkaisua haettaisiin tilanteeseen yhdistämällä kunnat yhdeksi kokonaisuudeksi yhdyskuntarakenteeltaan ja asiointiltaan yhtenäisenä alueena. Asia ei ole sinänsä mikään uusi, sillä selvityksiä on tehty aiemminkin, viimeksi 2014 ministeri Henna Virkkusen päätöksellä, jolloin selvitysmiesten esitys päättyi esitykseen Keminmaan, Simon ja Kemin kaupungin yhdistämisestä. Aiemmat selvitykset eivät ole muuttaneet tilannetta, mutta kertaakaan aiemmin kuntien ja erityisesti Kemin tilanne, ei ole ollut yhtä ongelmallinen. Kuntarakennelain perusteella perusteet esitykselle ovat kiistattomat, kaikkien kuntien tahtotila ei ole aiemmin puoltanut kuntien vapaaehtoista yhteenliittymistä.

Alueen elinvoiman kehittämisen ja kehittämisen edellytysten osalta perusteet erityiselle kuntajakoselvitykselle ovat vahvat. Alueen teollisen kehittämisen osalta kiinnostus on voimakasta ja niin Business Finland kuin TEM ovat tunnistaneeet alueen merkittävän kehittämispotentiaalin niin kansallisesti kuin koko EU:n alueella. Esitykseen voisi liittää vaihtoehtoisena prosessina myös osakuntaliitoksen, jolla Kemin Outokummun kaivos, joka sijaitsee fyysisesti Keminmaan kunnan puolella, liitettäisiin Kemin kaupunkiin. Kemin Outokummun kaivospiiri sijaitsee fyysisesti Keminmaan kunnan alueella, mutta infra kustannuksineen puolestaan Kemin kaupungin alueella. Kyseiseen muutokseen olisi niinkään perusteet olemassa, joskin erityisessä kuntajakoselvityksessä asia olisi väistämättä kokonaisuudessa osana tarkastelua.

Tämän vaihtoehtoisen kokonaisuuden osalta kuntarakennelaki (2 §) lähtee siitä, että ”Kuntajaon kehittämisen tavoitteena on elinvoimainen,

Kaupunginhallitus	§ 400	03.11.2025
Kaupunginvaltuusto	§ 119	10.11.2025
Kaupunginhallitus	§ 164	26.05.2026
Kaupunginvaltuusto		16.06.2026

alueellisesti eheä ja yhdyskuntarakenteeltaan toimiva kuntarakenne, joka vahvistaa kunnan asukkaiden edellytyksiä. Tavoitteena on myös, että kunta muodostuu työssäkäyntialueesta tai muusta toiminnallisesta kokonaisuudesta, jolla on taloudelliset ja henkilöstövaroihin perustuvat edellytykset vastata kunnan asukkaiden palvelujen järjestämisestä ja rahoituksesta sekä riittävästä omasta palvelutuotannosta. ”

Kuntarakenne lain mukaan ”Kuntajakoa voidaan muuttaa, jos muutos edistää 2 §:ssä tarkoitettuja kuntajaon kehittämisen tavoitteita sekä parantaa:

- 1) kunnan toiminnallisia ja taloudellisia edellytyksiä vastata palvelujen järjestämisestä ja tuottamisesta tai muuten edistää kunnan toimintakykyä.
- 2) alueen asukkaiden palveluja ja elinolosuhteita
- 3) alueen elinkeinojen toimintamahdollisuuksia; tai
- 4) alueen yhdyskuntarakenteen toimivuutta”

Ottaen huomioon kuntien rahoitusrakenteen muutoksen ja sote-uudistuksen suorat sekä välilliset vaikutukset niin Kemin kaupungille kuin koko alueelle, olisi tälle yhdyskuntarakenteen tarkastelulle Keminmaan, Simon ja Kemin kaupungin osalta selkeät perusteet olemassa. Tässä tilanteessa, jossa esitys erityisestä kuntajakoselvityksestä tehdään, Kemin kaupunki on vielä tilanteessa, jossa kaupungilla on ylijäämää ja velat ovat merkittävästi pienemmät kuin vielä muutama vuosi sitten. Mikäli tähän samaan tilanteeseen joudutaan normaalin kriisikuntien arviointimenettelyn kautta, olisi tilanne kokonaisuuden hallinnan kannalta merkittävästi vaikeampi ja sopeuttaminen erityisen haasteellista.

Ratkaistava peruskysymys prosessissa kaikille toimijoille on, että onko järkevämpää tehdä ratkaisuja silloin kun Kemillä seutukaupunkina on ylijäämää ja velkatase lähes kuntien keskiarvossa vai siinä vaiheessa, kun syntyneen alijäämän kattaminen ja velkojen hallinta olisi erityisen vaikeaa. Tosiällisesti ratkaisussa on kyse ensisijaisesti tahtotilasta.

Kokonaisuutena tilanne voitaisiin ratkaista myös siten, että kuntien valtiosuusjärjestelmästä poistettaisiin sotesiirtoerien vaikutukset kokonaisuudessaan ja koko valtiosuusjärjestelmä muokattaisiin kansallisesti kaikkien kuntien osalta sellaiseksi, että kuntien edellytykset palvelujen järjestämiselle turvataan ja elinvoiman kehitys varmistetaan sekä kuntien polarisaatiokehitys saadaan hallintaan. Koko valtiosuusjärjestelmän muokkaaminen kuntien kannalta kestäväksi ja kuntien elinvoiman varmistamisen kannalta johdonmukaiseksi, voi uudistuksena kestää useamman hallituskauden. Tältä osin on tässä esityksessä pyritty hakemaan ratkaisua nykyisen voimassaolevan lainsäädännön pohjalta.

Esittelijä Kaupunginjohtaja Matti Ruotsalainen

Päätösehdotus Kemin kaupunginhallitus päättää esittää valtuustolle että:

Valtuusto päättää, että käynnistetään esityksen valmistelu

Kaupunginhallitus	§ 400	03.11.2025
Kaupunginvaltuusto	§ 119	10.11.2025
Kaupunginhallitus	§ 164	26.05.2026
Kaupunginvaltuusto		16.06.2026

valtiovarainministeriölle, että se valmistelee prosessin, jonka avulla voidaan käynnistää Kemin kaupunkia koskeva erityinen kuntajakoselvitys, jolla Keminmaan ja Simon kunnat sekä Kemin kaupunki yhdistetään yhdyskuntarakenteeltaan eheäksi kokonaisuudeksi tai vaihtoehtoisesti sote siirtoerien vaikutusten poistamisesta valtiosuusjärjestelmästä kokonaisuudessaan ja koko kuntien valtiosuusjärjestelmän muuttamiseksi sellaiseksi, että kuntien edellytykset palvelujen järjestämiselle turvataan, polarisaatiokehitys pysäytetään ja kuntien elinvoima kehittymisen edellytykset varmistetaan.

Samalla Kemin kaupunginvaltuusto valtuuttaa kaupunginhallituksen päivittämään esityksen sisältöä tarkoituksenmukaisella tavalla. Asian valmisteluprosessissa voidaan käyttää asiantuntijapalveluita.

Päätös

Teija Jestilä saapui kokoukseen asian käsittelyn aikana kello 15.23.

Kemin kaupunginhallitus päätti esittää valtuustolle että:

Valtuusto päättää, että käynnistetään esityksen valmistelu valtiovarainministeriölle, että se valmistelee prosessin, jonka avulla voidaan käynnistää Kemin kaupunkia koskeva erityinen kuntajakoselvitys, jolla Keminmaan ja Simon kunnat sekä Kemin kaupunki yhdistetään yhdyskuntarakenteeltaan eheäksi kokonaisuudeksi tai vaihtoehtoisesti sote siirtoerien vaikutusten poistamisesta valtiosuusjärjestelmästä kokonaisuudessaan ja koko kuntien valtiosuusjärjestelmän muuttamiseksi sellaiseksi, että kuntien edellytykset palvelujen järjestämiselle turvataan, polarisaatiokehitys pysäytetään ja kuntien elinvoima kehittymisen edellytykset varmistetaan.

Samalla Kemin kaupunginvaltuusto valtuuttaa kaupunginhallituksen päivittämään esityksen sisältöä tarkoituksenmukaisella tavalla. Asian valmisteluprosessissa voidaan käyttää asiantuntijapalveluita.

Kaupunginvaltuusto 10.11.2025 § 119

Päätösehdotus

Kemin kaupunginhallitus esittää valtuustolle seuraavaa:

Valtuusto päättää, että käynnistetään esityksen valmistelu valtiovarainministeriölle, että se valmistelee prosessin, jonka avulla voidaan käynnistää Kemin kaupunkia koskeva erityinen kuntajakoselvitys, jolla Keminmaan ja Simon kunnat sekä Kemin kaupunki yhdistetään yhdyskuntarakenteeltaan eheäksi kokonaisuudeksi tai vaihtoehtoisesti sote siirtoerien vaikutusten poistamisesta valtiosuusjärjestelmästä kokonaisuudessaan ja koko kuntien valtiosuusjärjestelmän muuttamiseksi sellaiseksi, että kuntien edellytykset palvelujen järjestämiselle turvataan, polarisaatiokehitys pysäytetään ja kuntien elinvoima kehittymisen edellytykset varmistetaan.

Kaupunginhallitus	§ 400	03.11.2025
Kaupunginvaltuusto	§ 119	10.11.2025
Kaupunginhallitus	§ 164	26.05.2026
Kaupunginvaltuusto		16.06.2026

Samalla Kemin kaupunginvaltuusto valtuuttaa kaupunginhallituksen päivittämään esityksen sisältöä tarkoituksenmukaisella tavalla. Asian valmisteluprosessissa voidaan käyttää asiantuntijapalveluita.

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti, että käynnistetään esityksen valmistelu valtiovarainministeriölle, että se valmistelee prosessin, jonka avulla voidaan käynnistää Kemin kaupunkia koskeva erityinen kuntajakoselvitys, jolla Keminmaan ja Simon kunnat sekä Kemin kaupunki yhdistetään yhdyskuntarakenteeltaan eheäksi kokonaisuudeksi tai vaihtoehtoisesti sote siirtoerien vaikutusten poistamisesta valtiosuusjärjestelmästä kokonaisuudessaan ja koko kuntien valtiosuusjärjestelmän muuttamiseksi sellaiseksi, että kuntien edellytykset palvelujen järjestämiselle turvataan, polarisaatiokehitys pysäytetään ja kuntien elinvoima kehittymisen edellytykset varmistetaan.

Samalla Kemin kaupunginvaltuusto valtuutti kaupunginhallituksen päivittämään esityksen sisältöä tarkoituksenmukaisella tavalla. Asian valmisteluprosessissa voidaan käyttää asiantuntijapalveluita.

Kaupunginhallitus 26.05.2026 § 164

Valmistelu

kaupunginjohtaja Matti Ruotsalainen

Kemin kaupunginvaltuusto päätti kokouksessaan 10.11.2025 § 119 käynnistää esityksen valmistelusta valtiovarainministeriölle, että se valmistelee prosessin, jonka avulla voidaan käynnistää erityinen kuntajakoselvitys, jolla Keminmaan ja Simon kunnat sekä Kemin kaupunki yhdistetään yhdyskuntarakenteeltaan eheäksi kokonaisuudeksi tai vaihtoehtoisesti sote-siirtoerien vaikutukset poistetaan valtiosuusjärjestelmästä kokonaisuudessaan ja kuntien valtiosuusjärjestelmän muuttamisesta sellaiseksi, että kuntien edellytykset palvelujen järjestämiselle turvataan, polarisaatiokehitys pysäytetään ja kuntien elinvoiman kehittymisen edellytykset turvataan. Asian valmistelussa on edetty Kemin kaupunginvaltuuston päätöksen mukaisesti ja valmisteluaikana valtiosuus uudistus pyrkimys on kaatunut ja asiaa pohdittaneen tulevana vuosina perustetussa ”parlamentaarisessa työryhmässä”, joskaan määräaikaa ei kyseiselle parlamentaarille työlle ole selkeästi määritelty. Kyseinen prosessi ei tuone minkäänlaista helpotusta vallitsevaan tilanteeseen vaan sen keston aikana kuntien tilanne tulee vain heikkenemään. Lisäksi kasvava tietoisuus väestökehityksen vaikutuksista niin kansantalouteen kuin kuntien tilanteeseen on vain korostanut tämän esityksen tarvetta ja lisää edelleen painetta myös kuntakentän ongelmien ratkaisemiseen myös konkreettisilla toimilla.

Kuntajakoselvityksistä

Kaupunginhallitus	§ 400	03.11.2025
Kaupunginvaltuusto	§ 119	10.11.2025
Kaupunginhallitus	§ 164	26.05.2026
Kaupunginvaltuusto		16.06.2026

Kuntajakoselvitykset jaetaan ensiksi tavanomaiseen ja vapaaehtoisen kuntajakoselvitykseen, missä kunnat tekevät itse aloitteen liitosselvityksestä. Selvitystyössä selvitetään yleisesti yhdistymisen edellytykset (esimerkiksi talous ja palvelut – palveluverkon tehokkuus ja tehostamisen mahdollisuus). **Kuntajakotyössä korostuu myös toiminnallinen ja alueellinen näkökulma ja siinä tarkastellaan työssäkäyntialueita ja arjen asiointisuuntaa sekä yhdyskuntarakenteen hajautumista tai eheyttä. Tavoitteena on taloudellisesti ja toiminnallisesti tarkoituksenmukainen kuntarakenne.**

Toinen selvityksen muoto on valtion määräämä Kuntarakennelain 15 § mahdollistama **erityinen kuntajakoselvitys**, jos kuntien taloudellinen tilanne on heikentynyt olennaisesti, palvelujen järjestäminen on vaarantumassa tai alueen toiminnallinen kokonaisuus edellyttää kuntarakenteen muutosta.

Erityinen kuntajakoselvitys, jaetaan kahteen osaan, on siis erityinen kuntajakoselvitys ja talousperusteinen erityinen kuntajakoselvitys. Molemmat määrää toteutettavaksi valtio. Erityisissä selvityksissä korostuu **ulkopuolinen virkavastuulla toimiva selvittäjä**, joka tekee analyysin kuntarakenteesta, esittää vaihtoehdot (liitos, yhteistyö, muu ratkaisu) ja voi tehdä suosituksen kuntaliitoksesta.

Erityinen kuntajakoselvitys perustuu valtioneuvoston tai ministeriön määräykseen, jos kunnan taloudellinen tilanne on vaikea (ns. kriisikunta), alueellinen toimivuus edellyttää rakennemuutosta tai palvelujen järjestäminen vaarantuu. Usein katsotaan myös, että alueellinen yhteistyö ei ole riittävä. Liitosselvittäjä (kuntajakoselvittäjä) nimetään ulkopuolelta, eivätkä mukaan määrätty kunnat voi estää selvityksen käynnistämistä.

Prosessi on vapaaehtoista selvitystä muodollisempi ja säädelty. Selvitys voidaan toteuttaa myös toiminnallisena ja alueellisena erityisenä selvityksenä. Näin voidaan menetellä esimerkiksi kaupunkiseuduilla, jolloin tarkastelu kohdistuu erityisesti työssäkäyntialueeseen, yhdyskuntarakenteeseen ja palveluverkkoon. Tavoitteena voi olla palvelurakenteiden rakenteellinen eheyttäminen (esim. hajautunut kaupunkiseutu). Tämä ulottuvuus on myös nyt esitettävässä liitosselvityksessä.

Erityinen luonne syntyy siitä, että kunnat eivät ole yksimielisiä liitoksesta, joten selvitys tehdään valtion ohjauksessa. Tässä selvitysmuodossa ei ole käytössä liitokseen johtavaa pakkoa. Vaikka kuntajakoselvittäjä esittäisi liitosta, mutta jos kunta tai kunnat äänestävät selvityksen liitosesitystä vastaan liitosta ei synny. Selvitys voidaan kuitenkin tehdä ilman kuntien omaa tahtoa.

Talousperusteinen erityinen kuntajakoselvitys kohdistuu taloudellisissa vaikeuksissa oleviin kuntiin. Näissä tarkastellaan erityisesti velkaantuneisuutta, alijäämää ja rahoituskykyä pitkällä aikavälillä. Tilanteista käytetään usein käsitettä kriisikuntamenettely, johon yleisimmin

Kaupunginhallitus	§ 400	03.11.2025
Kaupunginvaltuusto	§ 119	10.11.2025
Kaupunginhallitus	§ 164	26.05.2026
Kaupunginvaltuusto		16.06.2026

joudutaan arviointimenettelyn kautta. Esimerkiksi julkisuudessa ollut Ähtärin kaupunki on tällä hetkellä tässä menettelyssä.

Tyypillisiä käynnistymistilanteita voivat olla tilanteet, joissa kunta täyttää kriisikuntakriteerit, sillä on pitkäaikainen alijäämä, kunnassa ja alueella on väestön voimakas väheneminen, palvelujen järjestämisessä on ongelmia tai alueella on nähtävissä seudullinen rakennemuutos (esim. kasvavat kaupunkialueet). Myös velkaantuneisuus ja arviointi rahoituksen riittävydestä voivat antaa aiheita erityiseen kuntajakoselvitykseen. Arvioinnissa korostuu talouden tasapaino (Kuntalaki 110 §) ja kyky turvata yhdenvertaiset palvelut. Tavoitteena on arvioida, turvaako kuntaliitos taloudellisen kestävyuden.

Jos kyseessä on taloudellisin perustein tehtävästä erityisestä kuntajakoselvityksestä, voidaan jo selvitysalue määrätä pakolla, myös liitos voidaan toteuttaa kunnan tahdonvastaisesti. Pakko kohdistuu koko selvitysalueeseen. Näissä tapauksissa liitosselvittäjän on esitettävä liitosta.

Liitosten ja prosessien lainsäädännöllinen perusta

Lainsäädännöllinen perusta kuntarakenteen muuttamisesta ja kuntajakoselvityksistä sisältyvät Kuntarakennelakiin (1698/2009), erityisesti pykälät 4 § (Kuntajaon muuttamisen yleiset edellytykset); 5 § (Kuntajakoselvitys), 15 § (Erityinen kuntajakoselvitys); Kuntalakiin (410/2015), erityisesti pykäliin 1 § (Kunnan toiminnan tarkoitus (asukkaiden hyvinvointi ja alueen elinvoima), 7 § (Kunnan tehtävät ja vastuu palvelujen järjestämisestä) ja 110 § (Talouden tasapaino).

Kuntarakennelain 4 §:n mukaan kuntajaon muuttamisen tulee edistää **kunnan toiminnallisia ja taloudellisia edellytyksiä** vastata palveluiden järjestämisestä, parantaa **asukkaiden palveluja ja elinolosuhteita ja edistää alueen elinvoimaa ja yhdyskuntarakenteen toimivuutta.**

Kuntarakennelain 5 §:n mukaan kuntajakoselvityksessä tulee arvioida kuntien **taloudellinen tilanne ja kantokyky**; palvelujen **järjestämisedellytykset ja saavutettavuus**; **alueen yhdyskuntarakenne ja työssäkäyntialueet** sekä kuntien välinen **toiminnallinen kokonaisuus.**

Kemin kaupungin esityksessä aloitteesta kyse on erityisestä kuntajakoselvityksestä, mihin valtio voi pakottaa kunnat mukaan, mihin nimitetään kuntajakoselvittäjä, mutta valtioneuvostolla ei ole pakon määräämistä liitokseen.

Kemin kaupungin aloite erityisestä kuntajakoselvityksestä ja aloitteen perustelu

Kemin kaupunki on jo useita vuosia merkittävästi sopeuttanut talouttaan ja tehnyt sen minkä itse pystyy järjestelmällisesti tilanteessa tekemään. Tähän ovat johtaneet kaupungin toimintaympäristön muutos, väestön kehitys ja koko maan yleinen talouden tilanne yhdistettynä siihen, että Kemin kaupunki kuuluu siihen kuntajoukkoon, jonka tilanne pysyi huonona valtioneuvostuudistuksen kaaduttua. Kemi on kohdannut

Kaupunginhallitus	§ 400	03.11.2025
Kaupunginvaltuusto	§ 119	10.11.2025
Kaupunginhallitus	§ 164	26.05.2026
Kaupunginvaltuusto		16.06.2026

rakennemuutoksen erityisen vakavasti, mikä on vaikuttanut myös Kemlin palvelurakenteista riippuvaisiin kuntiin. Erityisesti Kemlinmaa mutta myös Simo ovat tukeutuneet Kemlin elinkeinorakenteeseen – mutta myös kaupungin palvelurakenteisiin. Kummankin kunnan talous on vielä siedettävässä kunnossa. Kokonaistilannetta vaikeuttaa tulevine kerrannaisvaikutuksineen viimeaikaiset valtion ohjaamat ja Lapin hyvinvointialueen päättämät toimet sosiaali- ja terveystalouden järjestämisen osalta.

Kemin kaupunginvaltuusto käynnisti valtuuston päätöksellä 10.11.2025 § 119 valmistelun, jonka tavoitteena olisi saada aikaan edellä kuvattu erityinen kuntajakoselvitys, jonka valtioneuvosto määräisi Kemlin, Kemlinmaan ja Simon kesken.

Kemin talouden tilanne on juuri nyt taseen näkökulmasta tyydyttävä, joka perustuu 2025 tehtyyn tulosvaikutteiseen kauppaan. Kaupungin tuloslaskelma osoittaa kuitenkin negatiivista tulosta kuluvana vuonna. Tulos edelleen heikkenee ja paine taloutta kohtaan kasvaa. Jopa kaupungin vuosikate on ajautumassa negatiiviseksi, mikä tarkoittaa käytännössä joko kaupungin velkaantumista tai rahavarojen käyttämistä palveluiden rahoittamiseen. Tämä johtuu edelleen väestön muutoksista ja sen vaikutuksesta kaupungin tuloihin, samoin koko maan huonosta talouden tilanteesta. Tämä vaikuttaa edelleen myös kuntien taloutta heikentävästi. Kemlin kaupungin talouden edelleen sopeuttaminen on vaikeaa, sopeuttavaa voi olla edelleen niistä palveluista, joista myös naapurikunnat hyötyvät. Lakisääteisistä palveluista sopeuttaminen ei ole enää juurikaan käytännössä mahdollista.

Kemin kaupunki tilasi FCG Oy:ltä asiantuntijaselvityksen siitä, millainen Kemlin ja Kemlinmaan ja Simon talouden ja väestön tilanne on nyt ja kuinka kokonaistilanne on kehittymässä. Samalla tarkasteltiin, kuinka kuntien palvelurakenteet poikkeavat toisistaan ja millainen mahdollisuus kunnilla olisi sopeuttaa talouttaan uutena kaupunkina. Selvitykseen liittyy väestön ja talouden tarkastelu tulevaisuuteen yhtenä kuntana.

Erityisesti Kemlin kaupungin näkökulmasta ongelmana on maantiede: kaupunkiin olisi tulossa uusyritystoimintaa, mutta sille ei nykyrajoissa ole riittävää sijaintimahdollisuutta. Kemi kärsii erityisesti myös sote-uudistuksen jälkeisestä valtiosuusmallista. Kemlinmaa pystyy toimimaan erityisesti mineraaliveron avulla, mutta riittääkö mineraalivero kattamaan tuloksen positiiviseksi loputtomasti. Simon taloutta auttaa kiinteistövero mukanaan tuoma tuulivoima. Molempiin vihreään siirtymään vaikuttaviin kiinteistöverotulonlähteisiin kohdistuu jatkuva uhka ja paine siihen, että nämä tulot siirtyisivät osaksi verotuloihin perustuvaa valtiosuuden tasausta – uhka on selkeästi olemassa ja vähentää tuloja, vaikka tulot eivät kokonaisuudessaan siirtyisi tasaukseen, vaan vaikka osittain.

Väestö ja palvelut

Väestön nykytila ja kehitys on kuntakolmikossa samansuuntainen: asukasluku on aleneva ja suurin muutos on erityisesti perusopetusikäisissä

Kaupunginhallitus	§ 400	03.11.2025
Kaupunginvaltuusto	§ 119	10.11.2025
Kaupunginhallitus	§ 164	26.05.2026
Kaupunginvaltuusto		16.06.2026

lapsissa. Vuoteen 2035 tultaessa yläkouluikäisten lasten määrä on pienentynyt niin paljon, että tiukan palvelurakenteen kunnassa/kaupungissa tultaisiin toimeen yhdellä kohtuukokoisella yläkoululla. Yhdistyneessä kunnassa olisi mahdollisuus sekä palvelurakenteisiin ulottuvaan sopeutukseen, mutta myös palveluntarpeen yleistä laajuutta tarkastellen, laajuutta supistavaan älykkääseen sopeutumiseen. Simon ikärakenne on heikoin, jonka mediaani-ikä on jo 58 vuotta, Keminmaan mediaani-ikä on edullisin, mutta sekin on jo 48 vuotta.

Simon palvelurakenne on koko joukon kallein ja erityisesti nuorten ikäluokkien palvelut ovat kalliit. Simo on jo sopeuttanut kouluverkkonsa. Simon talous on sopeutunut ja tuloksen positiivisuus on hyvin riippuvainen tuulivoimasta. Isoissa palveluissa, varhaiskasvatus ja perusopetus, Kemin palvelut ovat edullisimmat. Kemi panostaa kulttuuri-, liikunta- ja vapaa-aikapalveluihin alueen muiden kuntien puolesta ja näyttääkin siltä, että erityisesti Keminmaan kulttuuri-, liikunta- ja vapaa-aikapalvelut lepäävät Kemin varassa. Sama pätee alueen markkinointiin ja elinkeinoelämän edistämiseen ja työllisyyspalveluihin. Yleishallinnon ja muiden palveluiden kokonaisuus on Simossa kallein.

Hallintojen sopeuttaminen toisi oman osansa sopeutumista, tämä tarkoittaa sekä yleishallintoa että tukipalveluita. Kemin elinvoimaa kasvattavien rakenteiden avulla kokonaisuus hyötyisi yhdessä merkittävästi enemmän kuin pelkästään Kemin hallinnassa.

Keminmaan talous on koko joukon vahvin, mutta hyvin riippuvainen mineraaliverosta. Palvelurakenteen kustannus on Kemin jälkeen edullisin. Sekä Simon että Keminmaan palvelurakenteessa ei ole elinvoimaan ja kulttuuri-, liikunta- ja vapaa-aikatoimeen liittyviä palveluita samaan tapaan kuin Kemillä.

Kemin talous on koko joukon heikoin, vaikka kaupunki onkin sopeuttanut hyvin merkittävästi ja taseen ylijäämä on hetken kunnossa. Kemin tase on velkainen siitä huolimatta, että sillä on Energiayhtiön osakekaupasta johtuen kohtuulliset rahavarat. Kaupungin painelaskelma osoittaa, että Kemin talous ajautuu muutaman vuoden jakson jälkeen vakavasti alijäämäiseksi ja Kemiä uhkaa sekä arviointimenettely että talousperusteinen erityinen kuntajakoselvitys.

Yhdistetyn kunnan talous on näillä parametreilla alijäämäinen, mutta sillä on mahdollisuus sopeutua ja saada isompana kokonaisuutena kasvatettua koko alueen elinvoimaa nykyisiä erilliskuntia enemmän. Ongelmaa lisää sekin, että pystyäkseen ylläpitämään alueellista palvelurakennetta Kemi on jo joutunut nostamaan veroprosenttinsa muiden yläpuolelle.

Ennakollinen, strateginen kuntaliitos auttaa aluetta sopeutumaan vuoteen 2040

2000-luvun kuntakentän liitosaalto perustui paljolti siihen, että ison yhdistymisavustuksen avulla saatiin suostuteltua kuntia liittymään yhteen. Näitä liitoksia tehtiin valitettavan usein niin, että palvelurakenteet eivät suinkaan muodostuneet tarkoituksenmukaisiksi vaan ne pikemminkin sementoituivat ja kasvattivat kustannuksia – samaan aikaan hyvin suurilla

Kaupunginhallitus	§ 400	03.11.2025
Kaupunginvaltuusto	§ 119	10.11.2025
Kaupunginhallitus	§ 164	26.05.2026
Kaupunginvaltuusto		16.06.2026

yhdistymisavustuksilla vahvistettiin rakenteita. Henkilöstön irtisanomiskielto ei sekään keventänyt tilanteita.

Liitosluokittelussa alettiin suositella liitoksia tehtäväksi sopeuttavina tai strategisina liitoksina, joiden avulla olisi tarkoitus vahvistaa alueen yhteistä elinvoimaa ja saada tähän vahvistusta tiivistyvistä ja myös taloudellisesti tarkoituksenmukaisiksi muuttuvista palvelurakenteista. Näistä liitoksista esimerkkeinä voidaan pitää Uutta Oulua ja Uutta Saloa. Vain kaksi liitosta toteutui taloudellisin perustein tehdyillä erityisen talousperusteisen kuntajakoselvityksen tuloksina.

Viimeistään ja väistämättä siinä tilanteessa, kun Kemi on talousperusteisessa erityisessä kuntajakoselvityksessä, joudutaan selvitysalue todennäköisesti perustamaan pakolla, ja ennakoiden alue voi muodostua nykyisestä kolmikosta – jollei Tornio tule määräytyksi samaan asemaan. Tilanne on silloin huomattavasti heikompi ja vaikeampi toteuttaa kuin nyt, joten väistämättömän odottaminen ei vaikuta järkevältä eikä kenenkään etujen mukaiselta. Mikään indikaattori ei tue käsitystä, että kuntien toimintaympäristön ja talouden kehitys olisi muuttumassa olennaisesti parempaan. Pikemminkin tilanne on jo laajalti hahmotettu sekä tunnustettu, että nykyisellä kuntarakenteella ja tällä väestö- ja rahoituskehityksellä kuntien rakenteisiin ja toimintamalleihin kohdistuu merkittävä paine ja se edellyttää myös rohkeutta uudistaa ja mukautumista toimintaympäristön muutoksiin.

Kemin, Keminmaan ja Simon kesken toteutettava liitos voisikin toteutua sopeuttavana, mutta samalla strategisena liitoksena. Tilanne kannattaisi toteuttaa ennakkolisena, vaikkakin erityisen kuntajakoselvityksen tuloksena. Jos kuntien kesken odotellaan ja ajaututaan edellä kuvattuun tilanteeseen, taloudet ovat ajautuneet niin huonoiksi, että strategia-etuliite voidaan unohtaa kuntajakoselvityksen yhteydestä – kyse on silloin enää alueellisesta selviytymisestä, joka olisi merkittävästi haastavampaa toteuttaa. Sitä tilannetta ei voida mistään näkökulmasta pitää alueen asukkaiden edun mukaisena.

Keminmaan ja Simon näkökulmasta kuntaliitos puolestaan vahvistaisi palveluiden turvaamista ja alueen kehittämismahdollisuuksia pitkällä aikavälillä. Elinvoiman kehittämisen kannalta suurempi ja enemmän mahdollisuuksia sisältävä kokonaisuus kiinnostaa investointeja enemmän ja alue saa myös vahvempaa painoarvoa valtion suuntaan. Samalla se vähentäisi kuntien riippuvuutta yksittäisistä tulonlähteistä, kuten mineraaliverosta ja tuulivoimasta, tuoden monipuolisemman kyvykkyyden sopeutua edessä oleviin väistämättömiin muutoksiin sekä parantaisi kykyä vastata väestön ikääntymisen ja muuttotappion aiheuttamiin haasteisiin. Uusi kokonaisuus saisi vahvemman yhteisen elinvoima- ja investointipolitiikan, paremmat mahdollisuudet houkutella uusia yrityksiä ja työpaikkoja sekä nykyistä vahvemman aseman valtion ja investoijien suuntaan. Yhdessä toteutettu palveluiden, hallinnon ja maankäytön suunnittelu mahdollistaisi myös palveluiden säilyttämisen hallitummin ja tehokkaammin kuin tilanteessa, jossa kunnat joutuisivat myöhemmin sopeuttamaan toimintaansa yksin. Strateginen elinvoiman kehittymistä

Kaupunginhallitus	§ 400	03.11.2025
Kaupunginvaltuusto	§ 119	10.11.2025
Kaupunginhallitus	§ 164	26.05.2026
Kaupunginvaltuusto		16.06.2026

tukeva muutos hyödyttäisi suoraan alueen asukkaita, jolloin edellytykset palvelujen säilyttämiseksi ja myös turvaamiseksi alueella on eniten turvallisuutta ja vahvuutta mahdollistava ratkaisu pitkällä aikavälillä.

Esittelijä Kaupunginjohtaja Matti Ruotsalainen

Päätösehdotus Kemin kaupunginhallitus päättää esittää valtuustolle, että Kemin kaupunki esittää ministeriölle, että se määrää erityisen kuntajakoselvityksen toteuttamisen, jolla Keminmaan ja Simon kunnat sekä Kemin kaupunki yhdistetään yhdyskuntarakenteeltaan eheäksi kokonaisuudeksi.

Päätös Kemin kaupunginhallitus päätti esittää valtuustolle, että Kemin kaupunki esittää ministeriölle, että se määrää erityisen kuntajakoselvityksen toteuttamisen, jolla Keminmaan ja Simon kunnat sekä Kemin kaupunki yhdistetään yhdyskuntarakenteeltaan eheäksi kokonaisuudeksi.

Kaupunginvaltuusto 16.06.2026
603/00.04.00/2025

Päätösehdotus Kemin kaupunginhallitus esittää valtuustolle, että Kemin kaupunki esittää ministeriölle, että se määrää erityisen kuntajakoselvityksen toteuttamisen, jolla Keminmaan ja Simon kunnat sekä Kemin kaupunki yhdistetään yhdyskuntarakenteeltaan eheäksi kokonaisuudeksi.

Päätös

Liitteet
17 Kemi 2026-05-20

Tarkastuslautakunta	§ 3	20.01.2026
Tarkastuslautakunta	§ 27	20.04.2026
Tarkastuslautakunta	§ 37	25.05.2026
Kaupunginvaltuusto		16.06.2026

54

HYTETU-yhteistyön toimivuus Lapissa - erillisraportti

Tarkastuslautakunta 20.01.2026 § 3

Valmistelu

Kaupunkitarkastaja Maria Vaittinen puh. 040 184 1970

Kuntalaki (410/2015) velvoittaa kuntia edistämään asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä. Kunnan on myös seurattava väestön hyvinvointia ja raportoitava siitä. Terveystieteiden laaki (1326/2010) velvoittaa kuntia edistämään terveyttä ja hyvinvointia poikkialueellisesti. Terveystieteiden laaki painottaa ennaltaehkäisyä ja terveyserojen kaventamista.

Laki hyvinvointialueista (611/2021) määrää, että hyvinvointialueiden on edistettävä väestön hyvinvointia ja terveyttä yhteistyössä kuntien kanssa. HYTE on osa sosiaali- ja terveystieteiden järjestämistä, ei vain hoitoa.

Kemin ja Rovaniemen kaupunkien sekä Lapin hyvinvointialueen tarkastuslautakunnat toteuttavat yhteisarviointia HYTETU-teemaan liittyen. Tarkastuslautakuntien yhteisenä arviointikohteena on HYTETU-työ Lapissa.

Kemin ja Rovaniemen kaupunkien sekä Lapin hyvinvointialueen tarkastuslautakunnille järjestettiin 11.9.2025 yhteisseminaari HYTETU-teemaan liittyen.

Syksyn aikana 20.11. - 4.12.2025 lappilaisille HYTETU-asiantuntijoille lähetettiin kysely, jossa selvitettiin hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämistä Lapissa. Kyselytulosten pohjalta organisaation johdolle on lähetetty etukäteiskysymyksiä kuulemistilaisuutta varten.

Organisaatioiden johdolle suunnattu yhteisarvioinnin kuulemistilaisuus järjestetään 20.1.2026 seuraavasti:

klo 12.10–12.40 Kemin kaupunginhallituksen puheenjohtaja Viivi Järvelä ja kaupunginjohtaja Matti Ruotsalainen

12.40–13.10 Lapin hyvinvointialueen hallituksen puheenjohtaja Timo Peisa ja hyvinvointialuejohtaja Jari Jokela

13.10–13.40 Rovaniemen kaupunginhallituksen puheenjohtaja Susanna Viitala ja kaupunginjohtaja Ulla-Kirsikka Vainio

Haastatteluja, kyselyn tuloksia ja tutkimusaineistoa hyödynnetään keväällä 2026 Kemin ja Rovaniemen kaupunkien sekä Lapin hyvinvointialueen tarkastuslautakuntien hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen arvioinnissa.

Tarkastuslautakunta	§ 3	20.01.2026
Tarkastuslautakunta	§ 27	20.04.2026
Tarkastuslautakunta	§ 37	25.05.2026
Kaupunginvaltuusto		16.06.2026

Esittelijä	Kaupunkitarkastaja Maria Vaittinen
Päätösehdotus	Tarkastuslautakunta merkitsee kuulemisen tiedoksi.
Päätös	Tarkastuslautakunta merkitsi kuulemisen tiedoksi.

Tarkastuslautakunta 20.04.2026 § 27

Valmistelu	<p>Kaupunkitarkastaja Maria Vaittinen puh. 040 184 1970</p> <p>Kemin ja Rovaniemen kaupunkien sekä Lapin hyvinvointialueen tarkastuslautakunnat toteuttavat yhteisarviointia HYTETU-teemaan liittyen. Tarkastuslautakuntien yhteisenä arviointikohteena on HYTETU-työ Lapissa.</p> <p>Yhtenä tiedonhankintatapana on toteutettu kyselyn Laphan ja Lapin kuntien HYTETU-asiantuntijoille. Lisäksi 20.1.2026 järjestettiin Kemin ja Rovaniemen kaupunkien sekä Laphan organisaation johdolle kuulemistilaisuus.</p> <p>Arviointityön tuloksia esiteltiin 31.3.2026 webinaarissa, jonne olivat kutsuttuina Laphan sekä Kemin ja Rovaniemen kaupunkien tarkastuslautakunnat ja kaikkien Lapin kuntien tarkastuslautakuntien puheenjohtajat.</p> <p>Yhteisarvioinnin raporttia hyödynnetään osana Arviointikertomusta 2025.</p> <p>HYTETU-yhteisarviointiraportti (salassa pidettävä JulKL 24.1. k. 15) on liitteenä.</p>
-------------------	--

Esittelijä	Kaupunkitarkastaja Maria Vaittinen
Päätösehdotus	Tarkastuslautakunta päättää 1. hyväksyä osaltaan HYTETU-yhteisarviointiraportin; 2. antaa oikeuden tehdä raporttiin tarvittaessa teknisluonteisia korjauksia.
Päätös	Tarkastuslautakunta päätti 1. hyväksyä osaltaan HYTETU-yhteisarviointiraportin; 2. antaa oikeuden tehdä raporttiin tarvittaessa teknisluonteisia korjauksia.

Tarkastuslautakunta 25.05.2026 § 37

Valmistelu	Kaupunkitarkastaja Maria Vaittinen
-------------------	------------------------------------

Tarkastuslautakunta	§ 3	20.01.2026
Tarkastuslautakunta	§ 27	20.04.2026
Tarkastuslautakunta	§ 37	25.05.2026
Kaupunginvaltuusto		16.06.2026

Kemin ja Rovaniemen kaupungin sekä Lapin hyvinvointialueen tarkastuslautakunnat ovat hyväksyneet osaltaan HYTETU-yhteistyön toimivuus Lapissa -raportin. Arviointiraportti tulee julkiseksi, kun Kemin ja Rovaniemen kaupunkien sekä Lapin hyvinvointialueen tarkastuslautakunnat ovat sen osaltaan hyväksyneet. Kaikki lautakunnat ovat hyväksyneet arviointiraportin huhtikuun 2026 aikana.

Yhteissarvioinnin raporttia on hyödynnetty osana Arviointikertomuksen 2025 valmistelua. Kemin kaupungin tarkastuslautakunta saattaa erillisraportin valtuuston tietoon.

HYTETU-yhteisarviointiraportti liitteenä.

Esittelijä

Kaupunkitarkastaja Maria Vaittinen

Päätösehdotus

Tarkastuslautakunta päättää lähettää HYTETU-yhteistyön toimivuus Lapissa -raportin valtuustolle tiedoksi.

Päätös

Tilintarkastaja Heidi Hyry poistui kokouksesta kello 15.11.

Tarkastuslautakunta päätti lähettää HYTETU-yhteistyön toimivuus Lapissa -raportin valtuustolle tiedoksi.

Kaupunginvaltuusto 16.06.2026
27/00.03.01/2026

Päätösehdotus

Tarkastuslautakunta esittää, että kaupunginvaltuusto merkitsee HYTETU-yhteistyön toimivuus Lapissa -raportin tiedoksi.

Päätös

Oheismateriaali
HYTETU-yhteisarviointiraportti 22.4.2026

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 117

13.04.2026
16.06.2026

55

Hyvän työkäyttäytymisen opas

Kaupunginhallitus 13.04.2026 § 117

Valmistelu

Valmistelu: Hallinto- ja kehitysjohtaja Jukka Vilen
Hyvän työkäyttäytymisen opas määrittelee Kemin kaupungin työyhteisöissä ja toimileimissä noudatettavat vastuullisen toiminnan periaatteet, keskeiset haasteet sekä toimintamallit häiriötilanteisiin. Oppaan lähtökohtana on, että toimiva työyhteisö rakentuu yhteiselle vastuulle, avoimuudelle, ammatillisuudelle sekä keskinäiselle kunnioitukselle. Jokaisella työntekijällä, esihenkilöllä ja luottamushenkilöllä on velvollisuus edistää työrauhaa, työhyvinvointia ja yhdenvertaisuutta omalla käyttäytymisellään. Vastuullinen työkäyttäytyminen nähdään keskeisenä edellytyksenä tulokselliselle toiminnalle, ja sitä tuetaan perehdytyksellä, yhteisillä pelisäännöillä sekä seurannalla.

Työyhteisöjen keskeisiksi riskeiksi tunnistetaan mm. epäasiallisen kohtelun, häirinnän, syrjinnän sekä sosiaalisen median kautta tapahtuvan kuormittavan viestinnän. Näihin puuttuminen on työnantajan ja poliittisten toimijoiden velvollisuus, ja ohjeessa kuvataan selkeät menettelytavat tilanteiden käsittelyyn: varhainen puuttuminen, osapuolten kuuleminen, dokumentointi, ratkaisun hakeminen sekä seuranta. Ensisijaisena tavoitteena on sovinnollinen ratkaisu, mutta tarvittaessa käytössä ovat työnjohdolliset toimenpiteet aina varoituksesta palvelussuhteen päättämiseen sekä toimielimissä poliittisen vastuun kantamiseen. Opas korostaa ennaltaehkäisyä, yhtenäisiä toimintamalleja ja esihenkilöiden vastuuta tilanteiden johtamisessa sekä työyhteisön turvallisen ja yhdenvertaisen ilmapiirin varmistamisessa.

Vaikka opas on alun perin laadittu työyhteisöjen ristiriitatilanteiden ratkaisemiseen ja ennaltaehkäisyyn soveltuu se periaatteiltaan hyvin pitkälle myös kaupungin hallinnossa toimivien luottamuselinten toimintaa ohjaavaksi oppaaksi.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Matti Ruotsalainen

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus merkitsee tiedoksi Hyvän työkäyttäytymisen oppaan ja saattaa sen valtuuston tietoon. Kaupungin valtuuston eri ryhmien toivotaan käsittelevän oppaan ja sen periaatteet osana valtuustoryhmien työskentelyä.

Päätös

Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi Hyvän työkäyttäytymisen oppaan ja päätti saattaa sen valtuuston tietoon.

Lisäksi Sari Ekorre esitti, että kaupunginhallitus esittää valtuustolle, että valtuustoryhmät käyvät läpi asiakirjan sisällön ja toimintaohjeen.

Kaupunginhallitus hyväksyi Ekorren esityksen yksimielisesti.

**Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto**

§ 117

13.04.2026
16.06.2026

**Kaupunginvaltuusto 16.06.2026
233/00.01.01/2026**

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää, että kaupunginvaltuusto merkitse Hyvän työkäyttämisen oppaan tiedoksi.

Lisäksi kaupunginhallitus esittää valtuustolle, että valtuustoryhmät käyvät läpi asiakirjan sisällön ja toimintaohjeen.

Päätös

Oheismateriaali

Hyvän työkäyttämisen opas

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 170

26.05.2026
16.06.2026

56

Jenni Kurjen eroilmoitus luottamustoimista**Kaupunginhallitus 26.05.2026 § 170****Valmistelu**

Jenni Kurki on pyytänyt 18.5.2026 päivätyllä sähköpostilla eroa Kemi kaupungin luottamustoimista (Meri-Lapin ympäristöterveys- ja joukkoliikennejaosto, Meri-Lapin työllisyyslautakunta ja Kiinteistötoimitusten uskotut miehet), henkilökohtaisista syistä.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Matti Ruotsalainen

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että se myöntää ero ja valitsee uudet luottamushenkilöt vapautuviin toimiin.

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että se myöntää ero ja valitsee uudet luottamushenkilöt vapautuviin toimiin.

Kaupunginvaltuusto 16.06.2026
429/00.00.01/2025

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että se myöntää eron ja valitsee uudet luottamushenkilöt vapautuviin toimiin.

Päätös

Kaupunginvaltuusto	§ 23	09.03.2026
Kaupunginhallitus	§ 85	16.03.2026
Kaupunginhallitus	§ 176	26.05.2026
Kaupunginvaltuusto		16.06.2026

57

Valtuutettu James Nevalan ja viiden muun valtuutetun aloite: Kemin Liikuntapaikat Oy:n osakeanti ja omistus pohjan laajentaminen

Kaupunginvaltuusto 09.03.2026 § 23

Valtuutettu James Nevala esitti seuraavan aloitteen:

Esitämme, että Kemin kaupungin omistama Liikuntapaikat Oy valmistelee osakeannin, jonka tavoitteena on laajentaa yhtiön omistus pohjaa lähikuntiin.

Osakeannin kautta naapurikunnille annettaisiin mahdollisuus sijoittaa yhtiöön, osallistua liikuntapaikkojen rahoitukseen sekä päästä mukaan yhtiön päätöksentekoon omistajaohjauksen kautta. Tämä vahvistaisi alueellista yhteistyötä, jakaisi kustannusvastuuta tasapuolisemmin sekä turvaisi liikuntapaikkojen pitkäjänteisen kehittämisen koko seutukunnan asukkaiden hyödyksi.

Esitämme, että kaupunki käynnistää viipymättä selvityksen osakeannin toteuttamisesta ja neuvottelut lähikuntien kanssa.

Päätös Aloite lähetettiin kaupunginhallitukselle tarvittavia toimenpiteitä varten.

Kaupunginhallitus 16.03.2026 § 85**Valmistelu**

Esittelijä Kaupunginjohtaja Matti Ruotsalainen

Päätösehdotus Kaupunginhallitus antaa asian kaupunginkanslialle valmisteltavaksi, onko lähikunnilla halukkuutta osallistua osaomistajina aloitteessa esitettyihin kustannuksiin

Päätös Mikko Koivulehto ilmoitti esteellisyytensä (yhteisöjäävi) asian käsittelyyn ja poistui kokoushuoneesta asian käsittelyn ajaksi .

Kaupunginhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

Kaupunginhallitus 26.05.2026 § 176

Hallinto- ja kehitysjohtaja Jukka Vilen 21.5.2025

Valtuustoaloitteessa esitetty tavoite liikuntapaikkojen kustannusten nykyistä oikeudenmukaisemmasta seudullisesta jakautumisesta on

Kaupunginvaltuusto	§ 23	09.03.2026
Kaupunginhallitus	§ 85	16.03.2026
Kaupunginhallitus	§ 176	26.05.2026
Kaupunginvaltuusto		16.06.2026

lähtökohtaisesti kannatettava. Aloitteessa esitetty osakeanti ja omistuspohjan laajentaminen lähikuntiin olisi periaatteessa yksi mahdollinen tapa vahvistaa seudullista yhteistyötä ja sitouttaa kuntia liikuntapaikkojen rahoitukseen sekä kehittämiseen.

Käytännössä aloitteen toteuttaminen on kuitenkin osoittautunut haastavaksi. Osakeanti edellyttäisi lähikunnilta taloudellista sitoutumista yhtiön osakkeiden hankintaan sekä osallistumista toiminnan rahoittamiseen. Kemin Liikuntapaikat Oy:n toiminta ei ole voittoa tuottavaa, vaan se perustuu merkittävältä osin Kemin kaupungin maksamiin liikuntavuorokorvauksiin.

Nykytilanteessa myös lähikuntien lapset ja nuoret voivat käyttää liikuntapaikkoja tasavertaisesti kemiläisten kanssa ilman, että tästä aiheutuu erillistä kustannusvastuuta naapurikunnille. Aloitteen mukainen malli mahdollistaisi kustannusten nykyistä oikeudenmukaisemman jakautumisen, mutta käytännössä kunnilla on taipumus arvioida ratkaisuja ensisijaisesti oman taloutensa näkökulmasta.

Kemin kaupunki on pyytänyt lähikunnilta lausuntoja halukkuudesta osallistua Kemin Liikuntapaikat Oy:n osakeantiin ja omistuspohjan laajentamiseen. Saatujen lausuntojen perusteella suhtautuminen on ollut pääosin kielteistä. Keminmaan kunta on edellyttänyt asiasta laajempia seudullisia neuvotteluja sekä vastavuoroisesti Kemin osallistumista muun muassa uuden palloiluhallin rahoittamiseen. Simon kunnanhallituksen käsittely on 25.5.2026, ja kunnanjohtajan esitys osallistumisesta on kielteinen.

Vaikka osakeannin toteuttamiselle ei tällä hetkellä näyttäisi olevan riittäviä edellytyksiä, aloitteessa esiin nostettua tavoitetta kustannusten oikeudenmukaisemmasta seudullisesta jakautumisesta voidaan edistää myös muilla keinoin. Yhtenä vaihtoehtona voidaan tarkastella kuntalaisuuteen perustuvaa harjoitusvuorojen maksuttomuutta ja hinnoittelumallia, jossa käyttäjän kotikunta huomioidaan nykyistä selkeämmin.

Esittelijä	Kaupunginjohtaja Matti Ruotsalainen
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus merkitsee vastauksen tiedoksi ja saattaa sen valtuuston tietoon vastauksena valtuutettu James Nevalan ja viiden muun valtuutetun aloitteeseen Kemin Liikuntapaikat Oy:n osakeanti ja omistuspohjan laajentaminen.
Päätös	Kaupunginhallitus merkitsi vastauksen tiedoksi ja saattaa sen valtuuston tietoon vastauksena valtuutettu James Nevalan ja viiden muun valtuutetun aloitteeseen Kemin Liikuntapaikat Oy:n osakeanti ja omistuspohjan laajentaminen.

Kaupunginvaltuusto	§ 23	09.03.2026
Kaupunginhallitus	§ 85	16.03.2026
Kaupunginhallitus	§ 176	26.05.2026
Kaupunginvaltuusto		16.06.2026

158/00.04.01/2026

Päätösehdotus Kaupunginhallitus esittää, että kaupunginvaltuusto merkitsee vastauksen tiedoksi vastauksena valtuutettu James Nevalan ja viiden muun valtuutetun aloitteeseen Kemin Liikuntapaikat Oy:n osakeanti ja omistusohjan laajentaminen.

Päätös

Liitteet

- 18 Kysely naapurikunnille 24.3.2026 halukkuudesta osallistua Kemin Liikuntapaikat Oy:n mahdolliseen osakeantiin
- 19 Keminmaan kunnanhallitus ote: 14.04.2026 § 208 Kemin Liikuntapaikat Oy:n osakeanti ja omistusohjan laajentaminen
- 20 Tervolan kunnanhallitus ote: 11.5.2026 § 152 Kemin kaupungin tiedustelu Kemin Liikuntapaikat Oy:n osakeannista ja omistusohjan laajentamisesta
- 21 Tornion kunnanhallitus ote: 13.04.2026 § 131 Kemin Liikuntapaikat Oy:n osakeanti ja omistusohjan laajentaminen

Kaupunginvaltuusto	§ 25	09.03.2026
Kaupunginhallitus	§ 87	16.03.2026
Kaupunginhallitus	§ 177	26.05.2026
Kaupunginvaltuusto		16.06.2026

58

Valtuutettu Joni Määtän ja neljän muun valtuutetun aloite: Peurasaaren koirapuisto turvallisemmaksi kaikenkokoisille koirille

Kaupunginvaltuusto 09.03.2026 § 25

Valtuutettu Joni Määtä esitti seuraavan aloitteen:

Peurasaaren koirapuisto on monelle kemiläiselle ja heidän koirilleen tärkeä paikka ulkoilla, liikkua ja kohdata muita. Kaikille koirille koirapuisto ei kuitenkaan nykyisellään tunnu turvalliselta – erityisesti pienille ja aremmille koirille.

Kun samassa aitauksessa ulkoilee sekä suuria että pieniä koiria, voi syntyä tilanteita, joissa pienempien koirien omistajat eivät uskalla asioida puistossa. Tällöin koirapuiston perimmäinen tarkoitus, koirien turvallinen ja vapaa ulkoilu, ei toteudu kaikille.

Monilla paikkakunnilla tähän on löytynyt yksinkertainen ja toimiva ratkaisu: koirapuisto on jaettu kahteen osaan aitauksella. Toisella puolella ulkoilevat pienet koirat, toisella suuret. Tämä lisää turvallisuutta, vähentää jännitteitä ja tekee koirapuistosta paikan, jonne uskaltaa tulla myös pienen koiran kanssa.

Esitys

Me allekirjoittaneet esitämme, että Kemin kaupunki selvittää mahdollisuuden jakaa, tai tarvittaessa laajentaa Peurasaaren koirapuisto kahdeksi erilliseksi alueeksi – pienille ja isoille koirille – jotta koirien turvallinen ulkoilu toteutuisi paremmin ja koirapuisto palvelisi tasapuolisesti kaikkia koiranomistajia.

Kemin kaupungissa 9.3.2026

Päätös Aloite lähetettiin kaupunginhallitukselle tarvittavia toimenpiteitä varten.

Kaupunginhallitus 16.03.2026 § 87

Esittelijä Kaupunginjohtaja Matti Ruotsalainen

Päätösehdotus Kaupunginhallitus lähettää aloitteen ympäristötoimelle lausuntoa varten

Päätös Kaupunginhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

Kaupunginvaltuusto	§ 25	09.03.2026
Kaupunginhallitus	§ 87	16.03.2026
Kaupunginhallitus	§ 177	26.05.2026
Kaupunginvaltuusto		16.06.2026

Kaupunginhallitus 26.05.2026 § 177**Valmistelu**

Lausunto: Ympäristötoimiala
Yhdyskuntatekniikan päällikkö Petri Nevanperä

Koirapuiston ihanteellinen koko on yleensä noin 0,5–2 hehtaaria (5 000–20 000 m²), mikä mahdollistaa koirien vapaan juoksun ja sosiaalisen kanssakäymisen. Yleinen suositus (Kennelliitto) on jakaa puisto kahteen osastoon (pienet ja suuret koirat), jolloin kokonaispinta-ala on usein vähintään 3 000.

Tavoitekoko: Kaupunkialueilla 1 500 m² (yksiosainen) tai 3 000 m² (kaksiosainen).

Kemin koirapuiston koko on noin 2400 m² (yksiosainen). Sen jakaminen kaksiosaiseksi esim. 1800 m² (isot koirat) ja 600 m² (pienet koirat), huonontaa puiston käytettävyyttä. Nykyinen koirapuiston sijainti ei mahdollista puiston suurentamista, eikä sen lähialueilla ole helposti löydettävissä sopivaa paikkaa toiselle puistolle. Vaihtoehdot toiselle puistolle ovat Pajarinrannan sorakentän pienentäminen tai Pajarinrannan puistoalueesta osan ottaminen koirapuiston käyttöön. Sorakentän pienentäminen estäisi kentän käytön sirkus- ja tivolitarkoitukseen. Kustannusarvio toisen puiston rakentamiselle on noin 30 000 €. Kemin Ajokseen on valmistumassa kesällä 2026 koirametsä, joka on varattavissa koiranomistajan yksityiseen käyttöön.

Esittelijä Kaupunginjohtaja Matti Ruotsalainen

Päätösehdotus Kaupunginhallitus antaa oheisen ympäristötoimialan lausunnon vastauksena Valtuutettu Joni Määtän ja neljän muun valtuutetun aloite: Peurasaaren koirapuisto turvallisemmaksi kaikenkokoisille koirille.

Päätös Kaupunginhallitus päätti antaa oheisen ympäristötoimialan lausunnon vastauksena Valtuutettu Joni Määtän ja neljän muun valtuutetun aloite: Peurasaaren koirapuisto turvallisemmaksi kaikenkokoisille koirille.

Kaupunginvaltuusto 16.06.2026
159/10.03.00.01/2026

Päätösehdotus Kaupunginhallitus on päättänyt antaa oheisen ympäristötoimialan lausunnon vastauksena Valtuutettu Joni Määtän ja neljän muun valtuutetun aloite: Peurasaaren koirapuisto turvallisemmaksi kaikenkokoisille koirille.

Kaupunginvaltuusto
Kaupunginhallitus
Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 25
§ 87
§ 177

09.03.2026
16.03.2026
26.05.2026
16.06.2026

Päätös